

VZW JONGERENWERKING
PIETER SIMENON

CANO BEGELEIDINGSTEHUIS
PIETER SIMENON
JAARVERSLAG 2019

VZW JONGERENWERKING
PIETER SIMENON

VZW JONGERENWERKING PIETER SIMENON

Initiatief van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon
Jeugdhulp
Agentschap Jongerenwelzijn – Vlaamse Overheid

CANO BEGELEIDINGSTEHUIS PIETER SIMENON

Martinus Van Gurplaan 45
3920 Lommel

T 011 54.46.08

F 011 55.33.01

E pietersimenon@telenet.be

APPÈL

Zilleweg 16
3920 Lommel

T 011 54.50.25

F 011 54.50.21

IBAN

BE91 0000 1025 0876

BE51 0112 5010 5062

Foto front: Kris Daemen & Kristien Leen

Indien u ons financieel wil steunen:

BPOST BE91 0000 1025 0876 of BNP PARIBAS FORTIS BE51 0112 5010 5062 van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon, Martinus Van Gurplaan 45, 3920 Lommel, met eventuele vermelding van een concreet project of bestemming. De vzw Jongerenwerking Pieter Simonon is door het Ministerie van Financiën erkend als instelling die gemachtigd is attesten inzake belastingvrijstelling voor giften uit te reiken. Bij ontvangen steun vanaf € 40,00 tijdens een kalenderjaar, wordt na dat jaar een fiscaal attest afgeleverd.

Met oprechte dank vanwege heel de gemeenschap van Jongerenwerking Pieter Simonon

**Dag Vincent,
Dag directeur,**

Vandaag verliezen we als organisatie een 'founding father' en inspirator.

Wie had dat kunnen denken, toen je op 4 april onze algemene vergadering bijwoonde, zoals steeds zeer betrokken en goed voorbereid.

Een groot deel van jouw leven was gewijd aan het realiseren van nieuwe en betere hulpverleningskansen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen, jongeren en jongvolwassenen.

Dat Jongerenwerking Pieter Simenon vandaag stevig verankerd is,

dat is voor een groot deel de verdienste van het gezin Vanhumbeeck-Simenon, en van decennialange inspanningen en 'zijn' van jou.

Jij wist dat een jongere af en toe, letterlijk en figuurlijk, eens stevig mag vallen.

Zo leer je ook om weer op te staan.

Jij wist dat je best helpt kort bij de jongere en zijn leefomgeving.

Jij zag kansen voor jongeren, ook als anderen die niet meer zagen.

En vanuit die overtuiging wist je de ganse organisatie - Pieter Simenon - te overtuigen om steeds voluit, als medewerkers, voor onze jongeren te gaan.

Jij vocht keihard, maar altijd met je hart, voor al wie zich dagelijks met jou inzette voor de jongeren en gezinnen.

Zo bouwde je als directeur een mooie organisatie uit die niet meer weg te denken is in het Vlaamse landschap.

Jouw bescheidenheid liet duidelijke sporen na bij al je partners en medewerkers die de eer kregen om met jou samen te werken.

Ze noemden je een vriend, of herinneren zich die bijzondere man,

van wie de bedachtzaamheid steeds welkom was in het heetst van de discussies.

Vroegere collega's wezen op je betekenis in de ontwikkeling van de jeugdzorg in Vlaanderen.

Jij als gedreven vernieuwer, doorzetter en loyale partner. Met een innemende persoonlijkheid, minzaam en steeds luisterbereid!

Ook na je pensioen mochten we op je blijven rekenen als afgevaardigd bestuurder en secretaris van onze vzw.

Zo bleef je vertrouwen geven en zocht je mee naar evenwichten in doelgroep, medewerkers en organisatie.

Vandaag zijn we triest omdat we ons voorbeeld voorgoed moeten missen.

We zijn dankbaar voor je warmte, je stille maar steeds volhardende kracht.

Maar met jouw geloof, gaan we samen in vertrouwen verder.

Vincent, vanuit de gemeenschap van Jongerenwerking Pieter Simenon:

Dank je wel en rust zacht.

n.a.v. overlijden Vincent Vanhumbeeck, 11 mei 2019

WOORD VOORAF

2020 klinkt futuristisch en nog ver in de toekomst. Maar vergis je niet, het magische jaar is – hoewel nog pril en jong – inmiddels een feit. Het afgelopen decennium werden allerlei plannen, in brede samenleving én jeugdhulp, geprojecteerd naar het jaar 2020. Vandaag zijn een aantal van die dromen werkelijkheid. Een aantal andere zaken zorgen voor schaamrood op de wangen van trendwatchers en politici. Maar als organisatie zetten we het voorbije jaar stevige stappen richting 'futureproof'.

In 2019 zag een nieuw Jeugddelinquentiedecreet het levenslicht. Het legde nieuwe bakens en contouren vast voor enkele zaken die we graag wilden doen en ondertussen ook mogen doen. We investeerden in lokale nabije jeugdhulp, in een meanderende jeugdhulp die durft buiten haar oevers te treden. We vierden het JuBAALeum, 20 jaar herstelgerichte en constructieve actie bij de collega's in BAAL. Een nieuw arbeidsreglement, beleidsteksten allerhande, geluk en ongeluk in begeleidingswerk, trage maar belangrijke stappen richting nieuwe infrastructuur.

In het ontwerpen van de toekomst begint en eindigt alles wat we doen met onze missie. Al die ontwikkelingen moedigen ons aan om elkaar en elkaars aanbod opnieuw te leren kennen en te verbinden, te zoeken naar synergie. Innoverend verbinden noemen we dat.

In de dagelijkse werkingen kenden we hoogtepunten en dieptepunten.

Nieuw leven, pensioen en bijhorend feest, maar ook definitief afscheid. Van Vincent, vroeger directeur en inspirator. Nooit veraf, altijd dichtbij. Maar ook van een van onze jongens. Die gebeurtenissen maakten ons droevig, maar dwingen ons ook tot nederigheid, naar het leven en naar de moeilijke opdracht die ieder van ons dagelijks doet. Energie en veerkracht als vitamines voor professionaliteit met bezieling dat is onze wens. Energie en veerkracht voor onze doelgroepen als vitamines voor een kwaliteitsvol leven dat is ook onze wens.

Dit jaarverslag vertelt meer over onze werking in 2019. Het jaarverslag is opgebouwd vanuit een driehoek waar drie polen (doelgroep, organisatie en medewerker) permanent in verbinding staan. De driehoek wordt omringd en beïnvloed door de vierde pool, de globe, de wereld rondom. In CANO Pieter Simenon proberen we steeds om onze missie te realiseren vanuit een evenwichtig verdeelde zorg binnen deze vier polen.

Doorheen het jaarverslag proberen we een aantal nieuwe evoluties te verduidelijken en een zicht te geven op het concrete werk met onze jongeren en hun context.

We willen in het bijzonder onze jongeren, hun families en steunfiguren bedanken voor het samen op pad mogen gaan, ondanks alle drempels en moeilijkheden.

Bedankt ook aan alle medewerkers, leden, bestuurders en partners die bijdroegen aan dit jaarverslag en het CANO-verhaal in 2019.

CANO Pieter Simenon is één van de drie deelwerkingen binnen de vzw Jongerenwerking Pieter Simenon. Ook RTJ en BAAL zijn deelwerkingen die vanuit hun kernopdrachten een jaarverslag opmaakten. Graag verwijzen we naar de hoofdstukken met algemene info alsook naar de websites www.pietersimenon.be en www.baallimburg.be voor verdere info. Voor extra informatie over CANO Vlaanderen verwijzen we u graag naar de website www.canovlaanderen.be.

Wij wensen u veel leesplezier.

Roel Gerits, directie
De CANO-medewerkers

AFKORTINGEN

BINC	Begeleiding in Cijfers
CANO	Centrum voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning
CGG	Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
CKG	Centrum voor Kinderzorg en Gezinsondersteuning
CLB	Centrum voor Leerlingenbegeleiding
CPA	Contactpersoon Aanmelder
DAGG	Dienst Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
EMK	Experimenteel Modulair Kader
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GI	Gemeenschapsinstelling
HCA	Herstelgerichte en Constructieve Afhandelingsvormen
IROJ	Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp
ITP	Intersectorale Toegangspoort
JPS	Jongerenwerking Pieter Simenon vzw
LIGANT	Limburgs Netwerk Geestelijke Gezondheidszorg
MOF	Misdrijf Omschreven Feit
OCJ	Ondersteuningscentrum Jeugdzorg
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OSD	Ondersteuningscentrum en Sociale Diensten Jeugdrechtbank
OVBJ	Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg
PH	Positieve Heroriëntering
PNO	Procesgerichte Netwerkorganisatie
RTJ	Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp
TGI	Thema-Gecentreerde Interactie
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VOS	Verontrustende Opvoedingssituatie

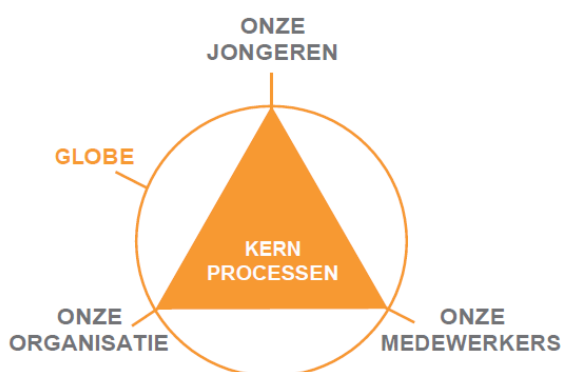
INHOUD

• IN MEMORIAM	2
• WOORD VOORAF	3
• AFKORTINGEN	4
• INHOUD	5
• DE OPBOUW VAN HET JAARVERSLAG	5
• BEPERKTE ALGEMENE INFORMATIE VZW	6
• ONZE ORGANISATIE	11
• ONZE JONGEREN	18
• ONZE KERNPROCESSEN	27
• DE SOCIALE DIENST	30
• HET LEERGROEPTEAM	33
• HET CONTEXTTEAM	34
• HET STUT-TEAM	36
• TOVA - LEERWERKLOKET	38
• APPÈL: MODULE ONDERSTEUNENDE BEGELEIDING	40
• ONZE MEDEWERKERS	42
• DE GLOBE-EXTERNE BELEIDSONTWIKKELINGEN	46

DE OPBOUW VAN HET JAARVERSLAG

Onze jaarverslaggeving is opgebouwd rond de kwaliteitsdriehoek. De kwaliteitsdriehoek is een aanpassing van het TGI-model (Themagecentreerde Interactie) en wordt in de vzw gehanteerd als analyse-instrument en kapstok om beleids- en veranderingsprocessen te beheersen. Het vertrekt vanuit een driehoek waar drie polen (doelgroep, organisatie en medewerker) permanent in verbinding staan. De driehoek wordt omringd en beïnvloed door de vierde

pool, de globe (externe invloeden, maatschappelijke evoluties). In CANO Pieter Simenon proberen we steeds om onze missie te realiseren vanuit een evenwichtig verdeelde zorg binnen deze vier polen. In dit jaarverslag zijn de grote hoofdstukken opgebouwd rond de polen van de kwaliteitsdriehoek. Door deze indeling hopen wij de lezer voldoende te informeren over onze doelgroep, onze organisatie en onze medewerkers binnen een continu veranderende globe.

BEPERKTE ALGEMENE INFORMATIE VZW

SCHEMATISCHE VOORSTELLING

VZW JONGERENWERKING PIETER SIMENON

CANO PIETER SIMENON

HCA-DIENST BAAL

RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JEUGDHULP

ORGANISATIE VOOR BIJZONDERE JEUGDZORG (OVBJ) PIETER SIMENON,
FORMELE ERKENNINGSSTRUCTUUR 01/01/2019, WIJZIGINGEN ERKENNINGSSTRUCTUUR 01/09/2019 (*CURSIEF*)

CANO PIETER SIMENON

CENTRUM VOOR ACTIEVE NETWERKONTWIKKELING EN OMGEVINGSONDERSTEUNING, LOMMEL

- 33 modules contextbegeleiding kortdurend intensief (29)
- 1 module contextbegeleiding in functie van autonoom wonen
- 12 modules verblijf
- 5 modules ondersteunende begeleiding (APPÈL)
- 5 modules contextbegeleiding laag intensief
- 7 modules *delictgerichte contextbegeleiding*

RECHTSTREEKS TOEGANKELIJKE JEUGDHULP

APPÈL

MODULE ONDERSTEUNENDE BEGELEIDING
PIETER SIMENON, LOMMEL

- 5 modules ondersteunende begeleiding (APPÈL)

DAGCENTRUM DE TEUTEN

DAGCENTRUM, LOMMEL

- 9 modules dagbegeleiding in groep
- 11 modules contextbegeleiding breedsporig

POSITIEVE HERORIËTERING

KORTDURENDE KRACHTGERICHTE
CONTEXTBEGELEIDING, LOMMEL

- 13 modules kortdurende krachtgerichte contextbegeleiding

SAMENWERKINGSVERBAND

GEZIN CENTRAAL NOORD-LIMBURG

- 15 innovatieve modules

HCA-DIENST BAAL

BUREAU ALTERNATIEVE AFHANDELING LIMBURG, HASSELT

HCA: Herstelgerichte en Constructieve Afhandeling rond minderjarige delictplegers in het gerechtelijk arrondissement Limburg (Hasselt en Tongeren)

- Herstelbemiddeling
- Herstelgericht Groepsoverleg (HERGO)
- Gemeenschapsdienst
- Leerproject Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen (SIB-M)
- Leerproject Seksualiteit en Relaties in Balans (SRIB)

- Leerproject Drugs, (ver)antwoord? (DVA)

Uitgebreid in het najaar van 2019 met:

- Positief Project
- Leerproject CTRL – ACT

Alle leerprojecten kunnen op Parketniveau voorgesteld worden voor 10 of 20 uren.

De vzw en haar deelwerkingen zijn erkend door de Vlaamse Overheid, Agentschap Jongerenwelzijn.

ALGEMENE VOORSTELLING ACTUELE VZW

De missie van de vzw

De vzw Jongerenwerking Pieter Simenon is een privaat initiatief dat werkt in het kader van Jongerenwelzijn, Bijzondere jeugdbijstand en jeugdbescherming.

Onze missie luidt als volgt:

"Wij engageren ons samen verbindend te werken om breuken tussen jongeren, hun leefomgeving en de samenleving te herstellen, in antwoord op maatschappelijke verwijzing. Wij willen dit realiseren vanuit een evenwichtig verdeelde zorg voor de doelgroepen, de medewerkers en de organisatie".

Deze missie onderschrijft twee belangrijke waarden:

GELOOF IN DE KRACHT EN DE GROEIMOOGELIJKHEDEN IN VERBONDENHEID

RESPECT VOOR IEDERS EIGENHEID EN ERNAAR HANDELEN

Beide waarden worden voor een beter begrip verduidelijkt door en verbonden met een aantal trefwoorden, die belangrijk zijn voor de organisatie:

positivisme responsabilisering gelijkwaardigheid zorgzaam emancipatorisch discretie

EMPOWERMENT OPENHEID eerlijkheid SOLIDARITEIT ECHTHEID realistisch

innoverend rechtvaardigheid evenwichtig subsidiair zichzelf in vraag stellend

Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp - Dagcentrum De Teuten, APPèL en Positieve Heroriëntering

Doorheen 2016 werd onder impuls van een wijzigende samenstelling van het directieteam en een verdere vertaling van rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp een organisatiewijziging doorgevoerd. In 2017 werd dit geoperationaliseerd. In 2019 stappen we als kernpartner in het samenwerkingsverband Gezin Centraal Noord-Limburg. Het rechtstreeks toegankelijke luik van de werking van Jongerenwerking Pieter Simenon bestaat vanaf januari 2019 uit:

Dagcentrum De Teuten

Dagcentrum De Teuten biedt 9 modules dagbegeleiding in groep aan en 11 modules contextbegeleiding. Kinderen, jongeren (0-18j) en hun gezin worden aangemeld door de consultants van OCJ en SD en sinds 1 maart 2015 ook rechtstreeks door verschillende verwijzers zoals het CLB, huisarts, DAGG, CGG, Ligant, Kinderpsychiatrie enz.. Deze diensten kunnen beroep doen op ons dagcentrum voor diverse hulpvragen van het gezin. Dagcentrum De Teuten spitst zich vooral toe op het aangrijpen en verhogen van kansen en mogelijkheden van jongeren, hun gezin en hun netwerk. Als blijkt dat de pijlers van het dagcentrum niet de gepaste hulpverlening zijn, gaan wij samen op zoek naar andere hulpverleningsbronnen. Wij engageren ons hen verder op weg te helpen.

APPèL

APPèL, biedt 10 modules ondersteunende begeleiding aan, zowel voor RTJ (5) als voor het CANO (5) begeleidingstehuis van Jongerenwerking Pieter Simenon. De module ondersteunende begeleiding regulariseerde de vroegere projectwerkingen Ervaringsleren en Project A en groeide de afgelopen jaren uit tot APPèL. We ondersteunen reguliere begeleidingstrajecten. Onze jongeren worden zowel vanuit RTJ als vanuit NRTJ toegeleid. Er wordt beroep op ons gedaan als jongeren blokkeren en reguliere begeleiding niet langer voldoet. Elke jongere, elke vraag is uniek en krijgt bij ons een uniek antwoord. Samen met de jongere en zijn context, en de toeleider gaan we op zoek naar een drietal doelstellingen waarrond we kunnen werken. Elk traject is anders: duur, vorm, doelstellingen, intensiteit worden met de jongere en op zijn/haar maat uitgewerkt. Wij werken laagdrempelig en aanklappend. Onze methodieken zijn gericht op activering, welbevinden, zelfinzicht verhogen en groeibevordering. De werking biedt een aanbod met een intern en een extern luik gericht op dagactivering, korte ervaringstrajecten, (ont)heming, time-out en crisisbegeleidingsinterventie.

Positieve Heroriëntering

Positieve Heroriëntering biedt 13 modules kortdurende krachtgerichte contextbegeleiding aan. Positieve Heroriëntering is een manier van bemiddelen in gezinnen – géén begeleiding op zich – en zet de jongere en de context samen met hun communicatie en verantwoordelijkheden centraal. PH richt zich op wat de betrokkenen met elkaar verbindt. Verbondenheid is het uitgangspunt maar ook de doelstelling. Cruciaal is dat we onmiddellijk inspelen op de vraag die er ligt binnen het gezin. We worden door een verwijzer (CLB, CGG, OCJ,...) geïntroduceerd als bemiddelaar. We profileren ons ook niet als hulpverlener, niet als iemand die de oplossing voor de verontrusting komt brengen, maar wij beogen de communicatie tussen de mensen te herstellen, verbinding tussen de mensen te brengen en hen te doen geloven in hun eigen mogelijkheden om om te gaan met het probleem dat er ligt, teneinde iets in beweging te krijgen vanuit de mensen zelf.

PH is dus een emancipatorisch proces in waarbij de kracht van mensen aangesproken wordt. Iedereen krijgt de verantwoordelijkheid om een steentje bij te dragen tot positieve verandering. Het is een gestructureerd proces waarbij betrokkenen op zoek gaan naar de kern van hun vraag. De procesbegeleiding creëert een veilig klimaat waarin de betrokkenen elkaar beluisteren. Mensen (opnieuw) naar elkaar laten luisteren is de bron tot herstel van de communicatie. PH kan worden ingezet voor (gezinnen met) kinderen van 0 tot 18 jaar, jongens en meisjes.

GEZIN CENTRAAL

SAMENWERKINGSVERBAND JEUGDHULP NOORD-LIMBURG – PELT

Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp Pieter Simenon heeft een erkenning gekregen voor 15 innovatieve modules die worden ingezet in het samenwerkingsverband Gezin Centraal Noord-Limburg. Met deze middelen dragen we ons deel van de werkingskosten en zetten we 4

personeelsleden in: 3 gezinscoaches en 1 coördinator voor het Regioteam van Gezin Centraal.

Gezin Centraal biedt hulp aan 200 gezinnen in het samenwerkingsverband jeugdhulp in Noord-Limburg.

Gezin Centraal stelt zich tot algemeen doel om jeugdhulp toegankelijker te maken. En met alle partners een weg te vinden om de bestaande drempels te verkleinen.

De hulp die wij bieden aan kinderen, jongeren en hun gezinnen stemmen we maximaal af op hun noden en behoeften. We vertrekken steeds vanuit de vragen van het gezin en nemen tegelijkertijd de kennis van reeds betrokken partners mee.

We versterken de gezinnen in hun eigen kracht, zodat gezinnen met meer vertrouwen nieuwe uitdagingen kunnen aangaan.

De hulpverlening is gebaseerd op de volgende kernwaarden: zelfregie, krachtgericht, generalistisch, netwerkversterkend en toegankelijk.

We vinden het belangrijk dat we deze begrippen invulling en betekenis geven en dat we ons dagdagelijks handelen hierop afstemmen.

In de samenwerking vinden we het belangrijk dat er bij de opstart van traject vertrokken wordt vanuit een plan, het gezinsplan.

De HCA-dienst BAAL

Het Bureau Alternatieve Afhandeling Limburg staat in het gerechtelijk arrondissement Limburg garant voor het geïntegreerd aanbod van herstelgerichte en constructieve afhandelingen (HCA) bij minderjarige delictplegers.

BAAL is gestart eind 1998 en is gevestigd in Hasselt, Kattegatstraat 8/8.

BAAL organiseert sindsdien herstelbemiddeling, HERGO (herstelgericht groepsoverleg), gemeenschapsdienst en leerprojecten. De uitvoering van herstelbemiddeling kwam vlug op kruissnelheid, waarna werd uitgebreid met gemeenschapsdienst. Door middel van een tijdelijke bijkomende projectovereenkomst werd het leerproject "Slachtoffer in Beeld – Minderjarigen (SIB-M)" ontwikkeld, uitgevoerd en geïntegreerd. Vanaf eind 2005 tot begin 2008 participeerde BAAL in het preventieproject "BUMPER" in samenwerking met de regiodienst BJB Limburg.

Vanaf 1 april 2007 kon BAAL officieel kwantitatief uitbreiden. Medio 2007 werden de leerprojecten

"Seksualiteit en Relaties in Balans (SRIB)" en "Drugs, (ver) antwoord? (DVA)" gerealiseerd. De ouderstage werd operationeel sinds begin 2008 in de vorm van een project, maar werd stopgezet. Werken met de context kreeg momenteel binnen de HCA-werking invulling onder andere door het aanbieden van oudersessies. De samenwerking met de gemeenschapsinstelling De Kempen verruimt zich naar het volledige HCA-aanbod met een bijzondere aandacht voor de leerprojecten.

Vanaf 2009 is BAAL als HCA-dienst categorie 8 erkend voor de toenmalige beide gerechtelijke arrondissementen Hasselt en Tongeren, het huidige gerechtelijke arrondissement Limburg.

Momenteel is dit onder categorie 5 voor het gerechtelijke arrondissement Limburg.

De opdracht kende in 2019 een uitbreiding onder invloed van het nieuwe Jeugddelinquentiedecreet.

Vanaf september 2019 garandeert BAAL het Positief Project en werden de bestaande leerprojecten van 20uren extra vertaald naar een aanbod van 10uren dat voorgesteld kan worden door het Parket.

Het leerproject CTRL – ACT werd toegevoegd aan het aanbod.

CANO Pieter Simenon

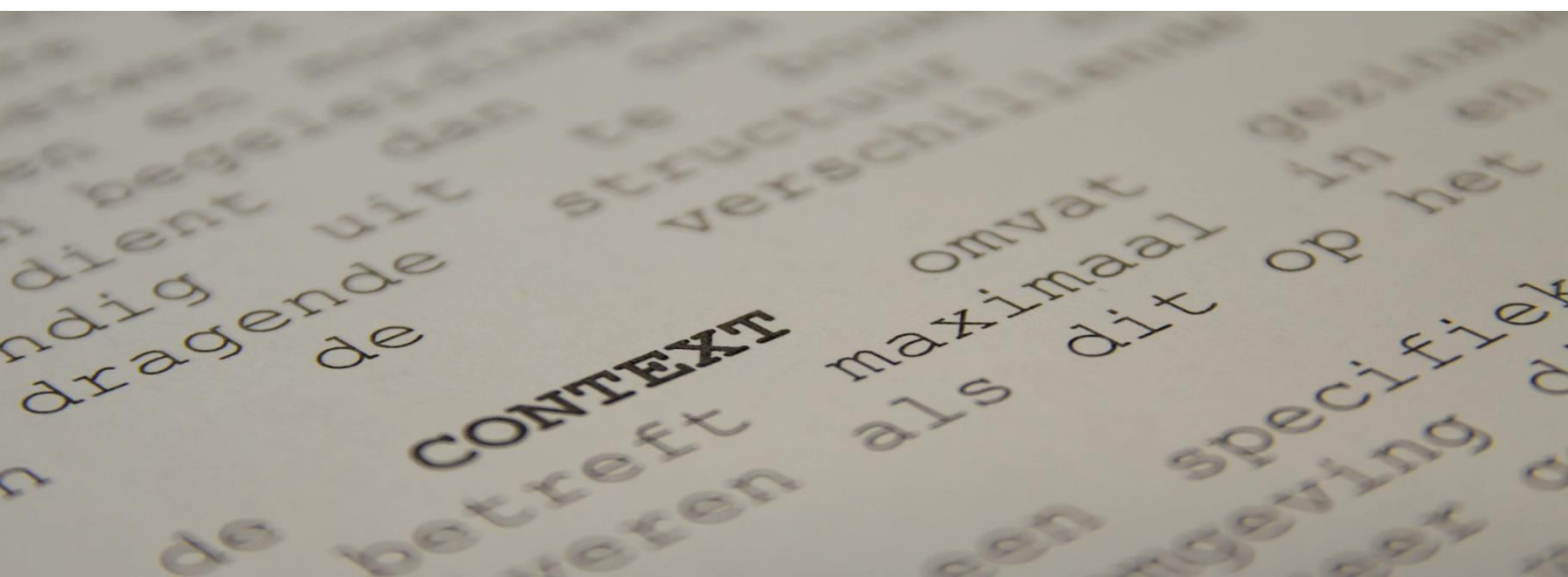
CANO Pieter Simenon is erkend voor een capaciteit van 42 adolescente jongens. Wij hebben een geïntegreerd contextueel aanbod dat vorm krijgt door de inzet van verblijf in Lommel, hoog en laag intensieve contextbegeleiding, delictgerichte contextbegeleiding, contextbegeleiding in functie van autonoom wonen en creatieve dynamische inzet van ondersteunende begeleiding. We werken volgens het erkende CANO-protocol (Centrum voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning), zie ook canovlaanderen.be. Met minderjarige delictplegers werken we via wetenschappelijk onderbouwde methoden aan delictgedrag en welzijn.

Wij kiezen voor een specifieke doelgroep van voornamelijk adolescente jongens en hun leefomgeving, die gekenmerkt worden als maatschappelijk erg kwetsbaar en die geconfronteerd worden met complexe (multi)probleemsituaties. CANO Pieter Simenon staat bekend voor deze keuze en kan rekenen op een bijzondere structurele samenwerking met de gemeenschapsinstelling voor, tijdens en na een traject in geslotenheid. In een convenant met het Agentschap Jongerenwelzijn spreken we af hoeveel jongeren er minimaal doorstromen uit de gemeenschapsinstellingen. In 2018 werd deze bijkomende erkenning, vroeger projectwerking GKRB (Gestructureerde Kortdurende Residentiële Begeleiding) opgenomen in de reguliere enveloppe.

Het doel is het herstel van de gebroken samenhang tussen de jongere en zijn leefomgeving zodat zij terug hun plaats vinden in onze samenleving. Via een integrale begeleiding van de jongere en/in zijn leefomgeving worden enerzijds de

competenties van de jongere vergroot en anderzijds wordt de draagkracht van de leefomgeving en de maatschappelijke instellingen vergroot. Het procesdoel is de individuele en maatschappelijke emancipatie. Methodisch wordt niet vertrokken vanuit één bepaald theoretisch kader, maar er wordt eerder eclectisch gewerkt vanuit verscheidene theorieën: voornamelijk zijn dat de maatschappelijke kwetsbaarheid, het ervaringsleren, cliëntgerichte begeleidingsrelatie, contextuele en systeemgerichte benadering en forensische modellen.

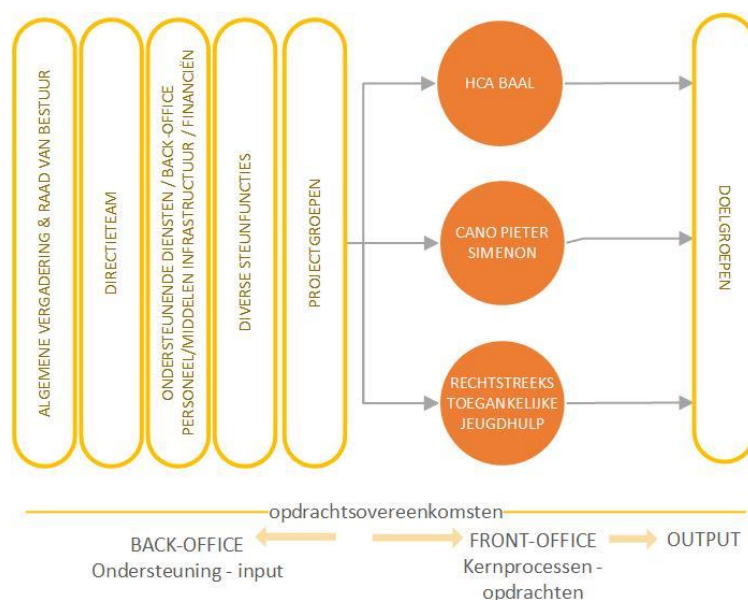
Jongeren kunnen bij ons residentieel verblijven, of thuis verblijven in combinatie met een intensieve contextbegeleiding, of alleen wonen (vanaf 17 jaar) met begeleiding. Ouders en hun ruimere leefomgeving worden altijd mee begeleid en bij moeilijkheden staat er altijd een bed gereed in de voorziening voor onze jongeren om terug te plooiën. Het schoolgaan en eventueel deeltijds werken wordt extra begeleid en afhakers worden speciaal opgevangen in het interne luik van APPÈL, de module ondersteunende begeleiding. Wij bieden ook extra begeleiding rond vastlopende jongeren doorheen sociale vaardigheden en time-out. De module ondersteunende begeleiding regulariseerde de vroegere projectwerkingen Ervaringsleren en Project A en evolueerde de afgelopen jaren tot APPÈL. Met APPÈL willen we reguliere (hulpverlenings)trajecten ondersteunen. De werking biedt een aanbod met een intern en een extern luik gericht op dagactivering, korte ervaringstrajecten, (ont)heming, time-out en crisisbegeleidingsinterventie. De helft van de capaciteit van APPÈL staat in functie van jongeren in begeleiding in het CANO.

ONZE ORGANISATIE

ORGANIGRAM

Procesgerichte netwerkorganisatie (PNO) vzw Jongerenwerking Pieter Simonon

De organisatieontwikkeling van vzw Jongerenwerking Pieter Simonon, waarbij er gekozen is voor het PNO-model aangestuurd door een algemeen directieteam dat is samengesteld uit de drie voorzieningen, kondigde zich begin 2010 aan als referentiekader voor de verfijning van de organisatiestructuur van de deelwerkingen.

De kernwoorden van dit PNO-model zijn: dynamisch, klantgericht en netwerking.

Bovenstaand organigram is een schema van een procesgerichte netwerkorganisatie waarin een meer markt- en klantgerichte structuur wordt voorgesteld.

De deelwerkingen zijn zelfstandige units die achterwaarts netwerken in een grotere vzw. De achterwaartse netwerking omvat o.a. projectgroepen die concreet vorm krijgen in vaste projectgroepen zoals: leerbeleid, coördinatie-intervisie, kwaliteitsbeleid en personeelsbeleid en tijdelijke werkgroepen zoals: werkgroep stress en burn-out, arbeidstijd, seksualiteit, e-social work, herstel en duurzaamheid. De steunfuncties omvatten: preventieadviseur, CPBW, syndicale afvaardiging, vertrouwenspersoon en vriendenkring. Afhankelijk van wat je gezamenlijk wil organiseren (structureel of tijdelijk) kan dit al dan niet uitbreiden.

Dit vernieuwd organigram zet de organisatie in horizontale werkprocessen naar de cliënten toe en is naar structuur toe zeer flexibel van aard op het terrein, terwijl in de backoffice stabiliteit wordt verzekerd. Onze organisatie is ingebed in een maatschappelijke context, die ons een maatschappelijke opdracht geeft, verwoord door de overheid.

Ondertussen werken we aan gelijkaardige schema's per deelwerking, waarbij elk team een aparte unit (zelfsturend team) voorstelt met telkens een opdrachtsovereenkomst naar de grotere missie toe.

Doorheen 2016 werd onder impuls van een wijzigende samenstelling van het directieteam en een verdere vertaling van rechtstreeks en niet-rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp een organisatiewijziging doorgevoerd.

Integrale kwaliteitszorg

Voor het ontwikkelen van een eigen kwaliteitsbeleid volgen wij de regelgeving van de overheid, concreet het Vlaamse geharmoniseerde kwaliteitsdecreet. Op 6 december 2013 keurde de Vlaamse Regering principieel een aanpassing goed van het erkennings- en subsidiëringsbesluit van de private voorzieningen bijzondere jeugdbijstand. Dit besluit bepaalt onder andere de uitvoering van het geharmoniseerd kwaliteitsdecreet. Het decreet vraagt aan organisaties een onderbouwd kwaliteitsbeleid te integreren in hun werking. Dit systeem omvat een kwaliteitsmanagementsysteem en een vorm van zelfevaluatie.

Het EFQM-model wordt gehanteerd ter inspiratie betreffende de zelfevaluatie, daarnaast wordt er maximaal voortgebouwd op datgene wat reeds werd ontwikkeld, zoals het kwaliteitshandboek met zijn procedures en beschrijvingen. De overheid wil de sector responsabiliseren op vlak van kwaliteit en wil komen tot sectorbrede en uniforme indicatoren en meetfactoren. De kwaliteitsthema's zijn vastgelegd en omvatten: kwaliteitszorg, leiderschap, personeelsbeleid, beleid en strategie, middelen en partnerschappen, kernprocessen, medewerkersresultaten, samenlevingsresultaten en cliëntresultaten. Elk van deze thema's heeft zijn subthema's, zijn groeiniveaus en indicatoren. Een kwaliteitsbeleid analyseert door middel van indicatoren de groeiniveaus en probeert met verbeterprojecten de kwaliteit continu te verbeteren en te handhaven.

Jongerenwerking Pieter Simenon heeft met een interne projectgroep kwaliteit dit kwaliteitsdecreet vertaald naar een eigen concept in de vzw en de deelwerkingen.

Personeelsbeleid

Ons personeelsbeleid vertrekt vanuit twee gangbare stromingen binnen personeelsmanagement, nl.: Human Resource Management (HRM) en competentie management.

Wij vinden het belangrijk deze twee stromingen op te nemen in onze visie en elementen die deze stromingen aanreiken complementair mee te nemen in de verdere uitwerking van concrete acties rond personeelsbeleid.

Competentiemanagement vertrekt vanuit het begrip competentie: 'competentie draagt onderscheidend bij aan het succesvol functioneren en daarmee aan het realiseren van de organisatiedoelen.' In die zin moeten aanwezige of te ontwikkelen competenties optimaal gebruikt worden.

HRM vertrekt vanuit het strategisch belang van de menselijke factor. De medewerker maakt het verschil. In die zin vinden zij een positieve mensvisie een vereiste om te starten. Daarnaast vinden zij dat personeelsbeleid

Jaarlijks maken we de kwaliteitsverslaggeving op. Het kwaliteitsverslag bevat de resultaten van de zelfevaluatie, de geformuleerde verbeteracties, de wijze waarop de verbeteracties zijn uitgevoerd en de kwaliteitsplanning voor het lopende jaar.

Als sector en organisatie buigen we ons over het thema 'effect van de hulpverlening'. Dit gaat over de wijze waarop de organisatie zicht tracht te krijgen op de effecten van de hulpverleningsprocessen en hulpuitvoering op onze jongeren en gezinnen. Het thema raakt aan de fundamenteën van de jeugdhulp: wat is de impact van wat we dagelijks doen in de vzw op onze doelgroepen, medewerkers, organisatie en de samenleving.

Voor meer info verwijzen we naar het kwaliteitsverslag van 2019.

geïntegreerd is binnen het strategisch organisatiebeleid. Het gevoerde HRM-beleid is steeds in overeenstemming met de structuur, de cultuur en omgeving waarbinnen de organisatie zich bevindt. En de verantwoordelijkheid voor het personeelsbeleid ligt bij de coördinatoren en de directie. HRM stelt zichzelf een dubbele doelstelling. Aan de ene kant ervoor zorgen dat de organisatie over het nodige personeel (hoeveelheid en kwaliteit) beschikt om de doelstellingen te realiseren. En aan de andere kant ervoor zorgen dat het personeel gemotiveerd en tevreden is en zich volledig kan ontplooiën.

Ons personeelsbeleid maakt geïntegreerd deel uit van onze werking over de verschillende deelwerkingen heen. In die zin vertrekken we vanuit de organisatiemissie.

Om direct aan te sluiten op de tweede waarde willen wij vanuit de organisatie ons aansluiten bij het nieuwe decreet voor evenredige participatie. Binnen het personeelsbeleid wordt niet gediscrimineerd op volgende parameters: geslacht, zogenaamd ras, huidskleur, afstamming, nationaliteit, etnische afkomst, seksuele geaardheid, burgerlijke stand, geboorte, fortuin, huidige of toekomstige gezondheid, handicap of fysieke eigenschap. We staan er voor open dat we hierop worden aangesproken. Wij vinden een positief arbeidsklimaat belangrijk, waar ruimte is voor diversiteit (verschillende stijlen, denkbeelden, visies,...) en waar de organisatie waakt over de naleving van de bestaande missie en regelgeving (zie arbeidsreglement en decreten). Medewerkers functioneren volgens hun competentieprofiel en kunnen zich ook binnen hun functie verder ontwikkelen. Gekoppeld aan de eerste waarde vinden wij het dan ook belangrijk dat medewerkers hun competenties verder ontwikkelen om nog beter te beantwoorden aan het profiel en verdere perspectieven. De organisatie geeft ruimte en steun voor het ontwikkelen van de competenties gekoppeld aan autonomie en zelfverantwoordelijkheid van de medewerkers.

Alle medewerkers krijgen kansen om door te groeien naar andere functies en om hun inzetbaarheid te verruimen, binnen de mogelijkheden die de organisatie hierin heeft. En alle personeelsleden die inspanningen leveren om hun inzetbaarheid te verruimen krijgen voldoende kansen om hun hele loopbaan zinvol ingezet te worden. De invulling van interne en externe vacatures verloopt op een integere, transparante en professionele wijze, op basis van een zorgvuldige afweging van individuele competenties t.o.v. een vooropgesteld competentieprofiel.

De missie en bijhorende waarden zijn zichtbaar in het dagelijks functioneren van alle medewerkers. Medewerkers zijn betrokken bij wat er leeft en verandert binnen de entiteit. Binnen het concrete werk vinden wij ruimte en autonomie samen met verantwoordelijkheid een uitgangspunt. We geloven in de authentieke mogelijkheden en capaciteiten van de medewerkers. Het personeelsbeleid is gericht op het versterken van dit menselijk kapitaal.

De personeelsuitgaven blijven binnen het kader van de erkenningssubsidiëringen. We willen onze medewerkers billijk verlonen, vergelijkbaar met organisaties binnen de sector Bijzondere Jeugdbijstand. Medewerkers (inclusief leidinggevendenden) kunnen hun werk goed combineren met hun privé-situatie vanuit het kader levenskwaliteit.

Gezondheidsbeleid, arbeidsreglement en re-integratie langdurig zieken

In 2019 werd veel aandacht besteed aan participatieve processen in functie van de verdere verankering van het gezondheidsbeleid, een update van het arbeidsreglement en de opmaak van een re-integratiebeleid langdurig zieken. De inbedding van die thema's in de Algemene Personeelsvergadering (APV) zorgt voor een organisatiebrede infodeling en feedbacklus.

In 2018 bogen we ons over de vraag hoe we als organisatie een sterk gezondheidsbeleid kunnen uitbouwen. In 2019 werden Fit4Work-acties structureel ingebed in de werkingen en werden deze op geregelde basis opgevolgd door het CPBW.

De afgelopen jaren tekenden zich een heel aantal wijzigingen af in arbeidsreglementering, CAO's en diverse modaliteiten van sociale regelgeving. Met maximale betrokkenheid van de medewerkers zorgden we voor een aanpassing, opfrissing en vereenvoudiging van het arbeidsreglement. Het resultaat is een kortere, meer gestructureerde tekst, met een frisse look.

Door de aanpak en een beleid gericht op aanwezigheid en de re-integratie van (langdurig) afwezige medewerkers trachten we mogelijkheden tot vroegtijdige en duurzame werkhervatting te creëren en te versterken. Het opstellen van dit re-integratiebeleid bij langdurige ziekte is verplicht en zorgde in 2019 voor een brede discussie en afstemming met de werknemers(vertegenwoordiging). Het resultaat is een beleid met duidelijkere werkingsprincipes, gedragen intenties en een geloofwaardige aanpak naar de vaak moeilijke terugkeer van medewerkers die langer afwezig zijn o.w.v. ziekte.

Infrastructuur

Eind vorig jaar besloten we om ons in de ontwikkeling van de infrastructuurprojecten te laten ondersteunen door een extern projectbureau. Na offertevraag werd de opdracht gegund aan Miss Miyagi. Miss Miyagi biedt bouwheren advies van A tot Z bij hun project.

Miss Miyagi werd aangesteld om op basis van een beperkt ruimtelijk en programmatisch onderzoek de behoeftes in kaart te brengen. Op basis van dit onderzoek werd een bestek gemaakt voor de aanstelling van een architect via een procedure binnen de wet op overheidsopdrachten. Miss Miyagi coördineert en organiseert deze procedure volledig, en geeft advies bij het kiezen van de ontwerpers. Vanuit hun expertise werd er in 2019 op een professionele en punctuele manier geïnvesteerd in het fijn stellen van het programma van eisen van CANO en de vertaling van het programma in een bestek.

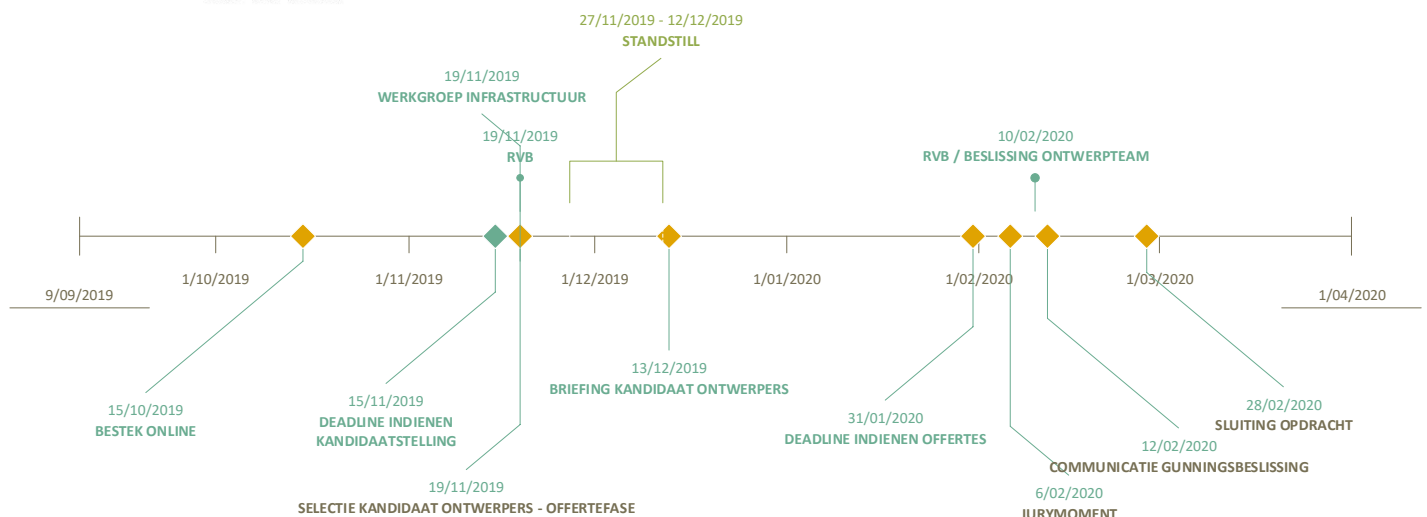
We opteerden voor een wedstrijdformule in de zoektocht naar een ontwerpteam. In oktober 2019 ontvingen we na bekendmaking en oproep tot kandidaatstelling 13 kandidaat ontwerpers. Na selectie stapten 5 ontwerpteams mee in de offertefase.

Op een infomoment van 13/12 bezochten de ontwerpteams de site en was er de gelegenheid om vragen te stellen.

Op 6/02/2020 volgt een jurymoment en weten wie de ruimtelijke vertaling van ons programma kan maken en CANO van morgen kan tekenen.

FUNDAMENT

CANO VAN MORGEN

Samenwerking

Participatie op diverse relevante externe overlegniveaus blijft een belangrijk aandachtspunt om ook structureel de maatschappelijke en emancipatorische doelstellingen met betrekking tot onze doelgroepen te bereiken.

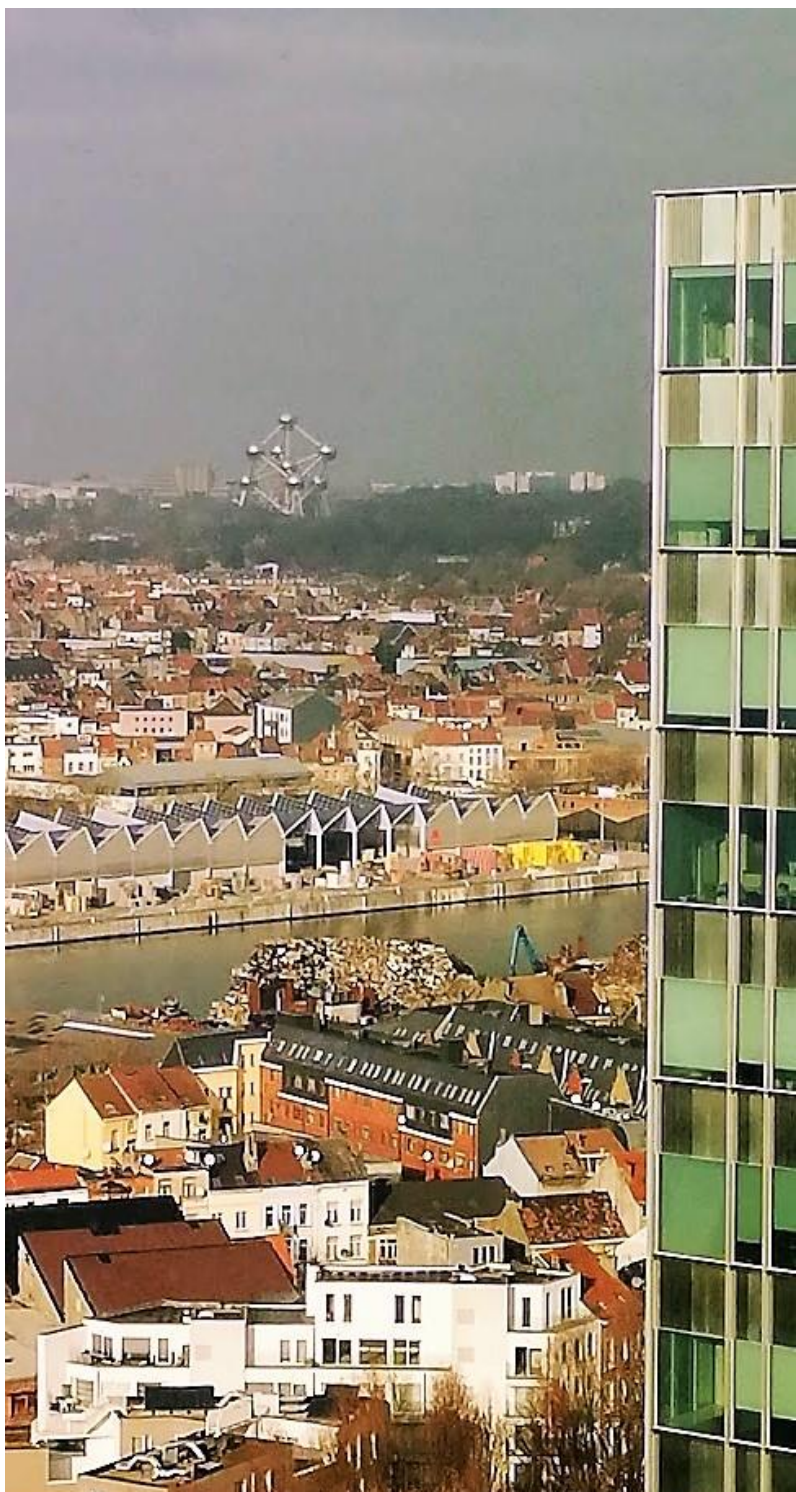
Daartoe worden extern intensieve samenwerkingsverbanden en netwerken onderhouden. Dit gebeurt op verschillende niveaus: Vlaams, provinciaal, regionaal en lokaal; zowel binnen als buiten de sector Bijzondere Jeugdbijstand, binnen koepels en met werkvormorganisaties, binnen samenwerkingsverbanden en participierend aan al dan niet inhoudelijke overleggroepen.

De vzw is als organisatie sectoraal aangesloten bij:

- de vzw Vlaams Welzijnsverbond in Brussel;
- de vzw Jongerenbegeleiding - Informant in Gent.

Een greep uit ons rijk aanbod aan partners en overlegstructuren:

- het netwerk CANO Vlaanderen (voorzitterschap, directies, staf, begeleiders)
- het beleidsforum en veldwerkersforum gedeelde trajecten Vlaams-Brabant, Antwerpen, Limburg en gemeenschapsinstelling De Kempen
- de Begeleidingscommissie van het Centraal Aanmeldpunt Gemeenschapsinstellingen
- de opvolggroep implementatie jeugddelinquentierecht
- de projectcluster gedeelde trajecten GI-private organisaties
- de inhoudelijke stuurgroep en schrijfgroep gedeelde forensische trajecten
- de stuurgroep VTO Forensisch Orthopedagogisch werken in gedeelde trajecten
- de samenwerking kleinschalige wooneenheid vzw Joli
- de vzw Jongerenbegeleiding Informant
- het Vlaams instituut voor vorming en opleiding in de social profit (VIVO)
- de samenwerkingsovereenkomsten met zorgboerderijen, vzw's en private partners i.f.v. APPÈL
- het Steunpunt Groene zorg
- het Limburgse Coördinatiecomité van het Vlaams Welzijnsverbond (COC)
- het Limburgs platform Bijzondere Jeugdzorg Voorzieningen (LPJ)
- de Intervisiegroep kwaliteitszorg BJB Limburg
- het Ondersteuningsteam Bijzondere Jeugdzorg (OBJ) Limburg (algemene vergadering)
- het Steunpunt Mens en Samenleving (SAM, Raad van Bestuur)
- het Contactcomité voor Organisaties Jeugdzorg Limburg

- de intervisiegroep GES+
- de denkgroep Samenwerkingsverband GES+ Limburg
- Netwerk Leerrecht Limburg en werkgroep schoolexterne organisaties i.f.v. APPèL
- de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk IDEWE
- de gewestelijke vakbonden LBC/Pulse - BBTK
- 'JOPLim' - jongeren en ouderparticipatie Limburg
- het Intersectoraal Zorgnetwerk Vlaams-Brabant, Brussel, Limburg
- overleg met de Afdeling Continuïteit en Toegang (ACT-Intersectorale Toegangspoorten)
- overleg met partners uit belendende sectoren (OPZ, drughulpverlening, ...)
- samenwerking met onderwijsinstellingen (hogescholen, universiteiten, ...) i.f.v. stages, werkplekleren en onderwijsvernieuwing
- het Regionaal Welzijnsoverleg Noord-Limburg en het dagelijks bestuur
- structureel overleg met betrokken onderwijsinstellingen, in het bijzonder de deeltijdse scholen
- het overleg lokale politiedienst Lommel
- het overleg huisartsen Lommel
- de samenwerking met Youth At Risk Vlaanderen (YAR Vlaanderen).

ONZE JONGEREN

Pieter Simenon heeft een lange geschiedenis van keuzes voor een expliciete doelgroep jongeren en hun leefomgeving die ondersteuning nodig hebben omwille van een ernstig verstoord samenleven. Samen met de andere CANO-partners hebben we in het verleden steeds onze missie op deze doelgroepen gericht omdat we voelden dat de aanpak van een restgroep jongeren niet voldoende was.

Deze expliciete keuze om de tijdelijke zorg voor een groep moeilijk begeleidbare jongeren op te nemen ligt voor het CANO-netwerk en concreet voor Pieter Simenon in de kern van haar reden van bestaan. Pieter Simenon heeft een lange traditie wat betreft samenwerken met de gemeenschapsinstellingen om jongeren aansluitend op een vrijheidsbeperking opnieuw in de samenleving te plaatsen. Wij kiezen voor deze jongeren en hun vaak complexe situatie, in nauwe samenwerking met de

gemeenschapsinstellingen, geestelijke gezondheidszorg en andere belendende sectoren in de jeugdhulp. Elke jongere verdient een nieuwe kans, ook de jongere uit een gemeenschapsinstelling. Deze missie en de hieruit voortvloeiende partnerschappen is voor ons als CANO zeer ernstig en kent een lange traditie in een permanente zoektocht naar verbetering en optimalisatie met een hart voor de gemeenschappelijke doelgroep van zeer kwetsbare jongeren.

"Een overlap van doelgroepjongeren binnen de gemeenschapsinstellingen maakt dat de gemeenschapsinstelling binnen onze werking een prioritaire partner en toeleider is. De relatie tussen ons als private partner en de gemeenschapsinstelling is doorheen de jaren gegroeid naar een vertrouwde en respectvolle samenwerking waarin erkenning van elkaars expertise in de omgang met een moeilijke categorie van jongeren binnen de bijzondere jeugdzorg centraal staat."

In een grove analyse van onze doelgroepjongeren vallen er twee dingen op: de diversiteit van de doelgroep en de grote ernst van de problemen bij onze jongens en hun contexten. Het divers karakter van de doelgroep is deels te verklaren door de opnamepolitiek en de brede omschrijving van de doelgroep en door zeer weinig exclusiecriteria voorop te stellen. Daarnaast is de ernst van de problemen die jongeren bij opname vertonen, kenmerkend voor onze populatie. Vele, zometeen alle jongeren, hebben problemen op meerdere domeinen. Veel jongeren vertonen ernstige emotionele of agressieproblemen. Ook antisociaal gedrag, school- en leerproblemen, problemen in de vrije tijd en persoonlijkheidsproblemen komen bij onze jongens in ernstige mate voor. Verder zien we veel jongens met een problematiek van ernstig middelenmisbruik, (rand-) psychiatrische problemen en seksuele problematiek. Als CANO stemmen we onze hulpverlening en organisatorische architectuur optimaal af voor de begeleiding van de moeilijkste doelgroep binnen de bijzondere jeugdbijstand, dat blijft onze fundamentele keuze.

Tot september 2019 werkten we met een capaciteit van 34 adolescente jongens (leeftijd tussen 14 en 18 jaar) en/in hun leefomgevingen. Het gaat vaak over moeilijk plaatsbare jongeren die omwille van een MOF of VOS toegewezen worden aan CANO begeleidingstehuis Pieter Simenon. De grote meerderheid van onze jongens stromen rechtstreeks door na een verblijf in een gemeenschapsinstelling. Zoals hierboven omschreven gaat het vaak om maatschappelijk erg (ge)kwets(te)bare jongeren met een multiproblematiek. In september 2019 trad het Vlaamse Jeugddelinquentiedecreet in werking. Dit decreet verankerde delictgerichte contextbegeleiding als ambulante maatregel en reactie op delictgedrag door minderjarigen. Een uitbreidingsoproep van mei 2019 bood jeugdhulporganisaties de mogelijkheid nieuwe modules delictgerichte contextbegeleiding te bekomen en een deel van het bestaande aanbod om te bouwen. Ons dossier werd goedgekeurd. Vanaf september 2019 beschikken we over 7 modules delictgerichte contextbegeleiding. We kunnen

deze autonoom inzetten of in samenwerking met de gemeenschapsinstellingen, steeds op verwijzing door de jeugdrechter. Methodisch wordt er voorlopig ingezet door Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer (NPT).

Ook in 2019 engageerden we ons voor moeilijke dossiers in de jeugdhulpsector. Deze situaties gaan meestal over jongeren uit de gemeenschapsvoorzieningen, met een zodanig complexe problematiek, waardoor aanbod uit verschillende sectoren en hulpverleningsvormen noodzakelijk is en/of die nood hebben aan een specifieke expertise bovenop de gewone jeugdhulpverlening. In december 2015 onderschreven we dit engagement in een 'Intersectoraal Zorgnetwerk'. Dit netwerk beoogt een structurele, transparante en duurzame hulpverlening voor jongeren met een handicap en complexe zorgvraag. Een medewerker van de sociale dienst nam in 2019 de functie van hulpprogrammacoördinator op in het Intersectoraal Zorgnetwerk Brussel-Limburg-Vlaams-Brabant.

Onze jongeren gevat in cijfers

In 2019 werden 41 begeleidingstrajecten met jongens en hun leefomgevingen gestart. Deze jongens werden voor het overgrote deel (82,9%) doorverwezen vanuit jeugdrechtbanken. Slechts twee jongeren kwamen bij ons terecht op vraag van een Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ). In vijf trajecten was er geen verwijzer of nam een andere voorziening en hulpverlener die rol op.

We ondersteunden in onze werking vier trajecten van jongens die begeleid werden door collega CANO-voorzieningen. Meestal gaat dit over trajecten die vastlopen in de verblijfsmodules van de CANO-organisaties. We nemen dan tijdelijk de verblijfsfunctie over om de vastgelopen situatie wat zuurstof te geven en te deblokkeren. De CANO-crisisdepannages worden verder niet in de populatiestatistieken opgenomen.

In de hierna volgende bladzijden schetsen we het profiel van onze jongens. De cijfers geven een eerder statisch beeld van onze begeleidingen. Elk traject was anders, elke jongere en zijn uitdagingen uniek. In het kwaliteitsverslag proberen we kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van trajecten van onze jongeren meer dynamisch en inzichtelijker in beeld te brengen.

Gestarte begeleidingen

In 2019 werden 41 begeleidingen opgestart: 33 reguliere opnames en 8 crisisdepannages. Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal reguliere gestarte begeleidingen en crisisdepannages naar verwijzende instantie. De crisisdepannages worden later in de tekst verder behandeld.

Van de 34 reguliere opnames realiseerden we 29 reguliere opnames vanuit de jeugdrechtbanken. Bijna zeven op tien van de gestarte reguliere jeugdrechtbankdossiers (65,5%) vindt haar oorsprong in de Limburgse rechtbanken (Hasselt, 31%; Tongeren,

34,5%). Voor jeugdrechtsbank Hasselt is dit een forse afname van het aantal toegewezen dossiers ten opzichte van de voorgaande jaren (Hasselt, 48,6%; Tongeren 25,7%). In het totaal van jeugdrechtsbankopnames is Turnhout verantwoordelijk voor 31% van de opnames. In 2019 bedroeg het aandeel van jeugdrechtsopnames in de rechtsbanken Hasselt, Tongeren en Turnhout dus telkens een derde.

Tabel: gestarte begeleidingen naar verwijzende instantie (2016, 2017, 2018 en 2019)

verwijzende instantie	reguliere opnames				crisisdepannages			
	2019	2018	2017	2016	2019	2018	2017	2016
JRB Hasselt	9	17	11	17	0	5	0	0
JRB Tongeren	10	9	12	17	2	2	0	1
JRB Antwerpen	1	2	1	3	2	0	0	1
JRB Brussel	0	1	0	0	0	0	0	0
JRB Dendermonde	0	0	0	0	0	0	0	1
JRB Leuven	0	1	1	0	0	0	0	0
JRB Mechelen	0	0	1	2	1	0	0	0
JRB Turnhout	9	5	7	6	0	0	2	0
totaal JRB	29	35	33	45	5	7	2	3
OCJ Hasselt	0	1	0	0	1	0	1	1
OCJ Tongeren	0	0	0	0	1	0	0	0
OCJ Maaseik	0	0	1	4	0	0	0	0
OCJ Antwerpen	0	0	0	0	0	0	0	0
OCJ Leuven	0	0	0	0	0	0	0	0
OCJ Turnhout	0	0	1	0	0	0	0	0
OCJ Brussel	0	0	0	0	0	0	0	0
totaal OCJ	0	1	2	4	2	0	1	1
CPA via ITP	0	0	3	2	0	0	0	0
meldpunt	2	0	0	0	1	1		
andere	2	3	0	0	0	0	0	0
totaal	33	39	38	51	8	8	3	4

Crisisdepannages

We ontvangen gemiddeld wekelijks vragen naar kortdurende crisisopvang voor jongeren. Sinds de aansluiting als mogelijk aanbod in het Crisispunt -18 zien we meer vragen op ons afkomen. Afhankelijk van bezetting, draagkracht en de specifieke vraagstelling gaan we al dan niet in op een vraag naar Bed-Bad-Brood in afwachting van een andere oplossing. In 2019 ontvingen we 47 vragen naar crisisdepannages. In acht gevallen leidde dit effectief tot een crisisverblijf in onze leergroep.

De meerderheid van de vragen (6) passeerden via het Crisispunt -18 (5 x Limburg; 1 x Antwerpen). In vijf van de acht opnames was een jeugdrechtsbank betrokken. We boden crisisverblijf aan voor twee 15-jarigen, twee 16-jarigen, drie 17-jarigen en een 18-jarige. Een klassiek crisisverblijf duurt maximaal 14-dagen. Naar verblijfplaats voor crisisdepannage zien we: in vijf trajecten volgt

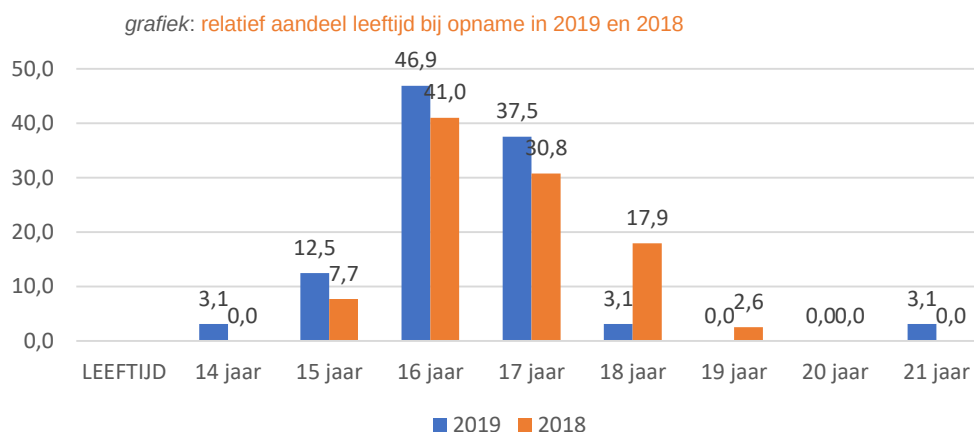
een crisisverblijf op een verblijf bij contextfiguren (ouders, grootouders), een jongere verbleef in een begeleidingstehuis, een jongere in een OOC, een laatste jongere leefde op straat na noodopvang CAW.

We proberen – afhankelijk van de specifieke ondersteuningsvraag - naast verblijf ook aspecten van contextbegeleiding aan te bieden. We ervaren in de sector steeds meer de nood en zinvolheid om naast Bed-Bad-Brood ook de vierde B van begeleiding te integreren.

We namen ook vier jongeren op in het kader van CANO crisisdepannages. Deze jongeren werden niet meegenomen in de statistieken.

Reflectie op de gestarte begeleidingen

Naar verdeling VOS/MOF zien we volgende cijfers: 21 VOS'ers en 20 MOF'ers. Het is moeilijk hierover harde uitspraken te doen, aangezien de begrippen VOS en MOF zich in de praktijk moeilijk laten afbakenen. Met de komst van integrale jeugdhulp werd het begrip Verontrustende OpvoedingsSituaties (VOS) geïntroduceerd. Vanaf 1 september 2019, start van het nieuwe jeugddelinquentierecht, vervangen we de term MOF'er door jeugddelictplegers.

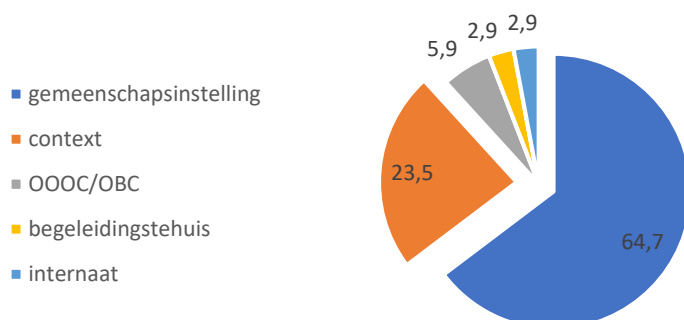

Cijfers over de leeftijd van de jongeren op moment van reguliere opname leren ons dat bijna de helft van de jongens (46,9%) op moment van instroom 16 jaar is. Het aandeel 17-jarigen (37,5%) blijft in de buurt van de voorbije jaren (2018, 30,8%, 2017, 48,8%; 2016, 38,2%; 2015, 58%; 2014, 68%). Een opvallend verschil met vorig jaar zien we in het relatief beperkte aantal +18-jarigen dat instroomt in de organisatie. Waar in 2018 nog een op vijf jongeren (20,5%) de kaap van de meerderjarigheid hadden overschreden op moment van instroom, was er dit in 2019 slechts één.

De leeftijdsverdeling is conform de opnamecriteria.

Wat de nationaliteit betreft, zien we dat acht op 10 instromers (80,5%) de Belgische nationaliteit hebben. Daarnaast zien we de volgende nationaliteiten terugkomen: Nederlander (4), Afghaan (2), Serviër (1) en Ghanees (1). In de populatie jongeren met Belgische nationaliteit zien we nog 14 jongeren waarvan de naam doet vermoeden dat ze een andere etniciteit dan de Belgische hebben.

grafiek: herkomst gestarte begeleidingen

Naar situatie herkomst van de gestarte begeleidingen zien we het volgende: bijna zeven op tien gestarte begeleidingen (n=22; 66,7%) stromen rechtstreeks door vanuit de gemeenschapsinstelling. 7 jongens verbleven op moment van opstart in hun eigen context. Naar herkomst zien we ook nog opnames vanuit: OOC/OBC (1), een begeleidingstehuis (1) en een internaat (1).

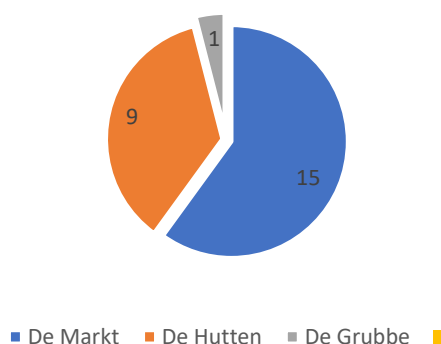
In uitvoering van het engagement naar het opnemen van minderjarigen die rechtstreeks doorstromen vanuit een gemeenschapsinstelling namen we 22 keer een jongere rechtstreeks op vanuit de gemeenschapsinstelling. Ook namen we binnen datzelfde engagement twee jongeren op via het vroegere zogenaamde artikel 5. Dit artikel biedt ons de mogelijkheid om, indien er zich binnen een redelijke periode geen kandidaten aandienen, jongeren op te nemen die bij gebrek aan plaats niet in de gemeenschapsinstelling konden worden opgenomen. Of om jongeren op te nemen met een complexere problematiek en een moeilijk lopende hulpverleningsgeschiedenis. Met de integratie van de bijkomende erkenning in onze reguliere enveloppe vervalt ook de interpretatie van het vroegere artikel 5.

In essentie komt het erop neer dat we blijven gaan voor gedeelde trajecten met en de uitstroom van trajecten vanuit de gemeenschapsinstellingen. En bijkomend voor die trajecten die dreigen te blokkeren en geblokkeerd zijn.

De methodische hantering van deze jongeren kadert binnen de CANO-visie. Daarnaast namen we drie jongeren op en werkten we in totaal 12 jongeren specifiek aan delictgedrag aan de hand van het protocol Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer. In totaal werkten we in 22 trajecten met gedeelde trajecten met de gemeenschapsinstelling. Gedeelde trajecten tussen gemeenschapsvoorziening en private voorziening zullen in de komende jaren belangrijk worden in de trajecten van onze jongeren.

Bijna 8 op 10 jongens (77,3%) van de populatie uitstromers Gemeenschapsinstelling verbleven in Gemeenschapsinstelling De Kempen. Binnen deze groep nemen de jongens die rechtstreeks doorstromen vanuit afdeling De Hutten het grootste aandeel in (50%). Zes opnames zijn gestart na verblijf in De Markt (27,3%). In een traject zijn we gestart aansluitend op een verblijf in De Grubbe (Everberg). We werkten in 2019 ook met vier jongeren uit GI De Zande (2 x Ruiselede; 2 x Wingene).

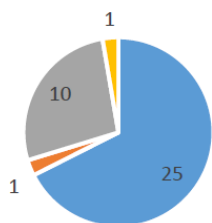
grafiek: herkomst campus GI

■ De Markt ■ De Hutten ■ De Grubbe ■

Lopende begeleidingen

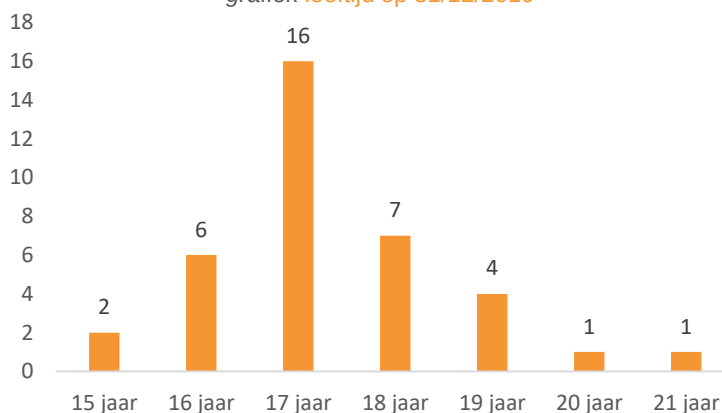
grafiek verwijzer op 31/12/2019

■ JRB ■ OCJ ■ ACT ■ RTJ

Op 31-12-2019 hadden we 37 jongens en hun contexten in begeleiding. 67,6% van deze jongens stond onder toezicht van de jeugdrechtbank (n=25). Eén jongere stond onder toezicht van een Ondersteuningscentrum Jeugdzorg. 27% werd verder begeleid in een vrijwillig kader na 18 jaar (n=11). 13 jongeren zitten in een stelsel voortgezette hulpverlening na 18 jaar. Voor 11 jongeren is dit op vrijwillige basis; 2 jongeren staan verlengd onder toezicht van de jeugdrechtbank.

grafiek leeftijd op 31/12/2019

Naar leeftijd van de jongeren in onze bezetting op 31-12-2019 zien we dat 43,2% (n=16) 17 jaar is op het moment van de jaarwisseling. Ongeveer een op vijf jongeren (21,6%) zijn 16 jaar of jonger. 13 Jongeren (35,1%) hadden op 31-12-2019 de leeftijd van meerderjarigheid overschreden. Zes van deze jongeren waren 19 jaar of ouder.

Het decreet Integrale Jeugdhulp maakt mogelijk dat er een vorm van 'voortgezette hulpverlening' gerealiseerd wordt. Voorwaarde is wel dat het gaat om iemand die voor zijn 18de verjaardag al jeugdhulp heeft aangevraagd. Dergelijke vragen van voortgezette jeugdhulpverlening moeten door de Afdeling Continuïteit en Toegang (ACT) behandeld worden. Nieuw is dus dat we als voorziening de vraag naar voortgezette hulpverlening via het A-document stellen aan ACT, en bij goedkeuring het dossier ook blijven opvolgen.

Het actieplan jongvolwassenen verruimt de mogelijkheden naar inzet van hulpverlening na meerderjarigheid. Ook in onze werking tekent zich een trend af waarbij ongeveer een derde van de jongeren die we begeleiden ervoor opteren om ook na 18 verder begeleid te worden.

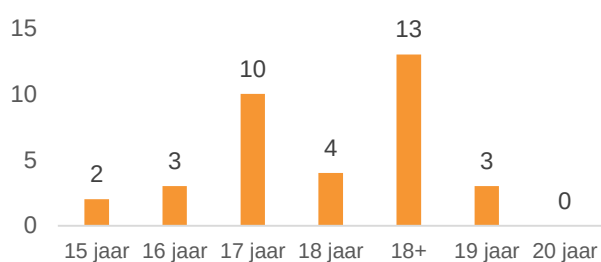
Beëindigde begeleidingen (uitschrijvingen)

In 2019 werden 40 begeleidingstrajecten beëindigd. In vijf trajecten ging het om kortdurende crisisdepannages, in 35 trajecten ging het over reguliere opnames.

Er werden in 2019 acht crisisdepannages opgestart. Daarvan werden vijf trajecten afgerond in 2019. Een crisisjongere overbrugde mee naar nieuwjaar en werd in 2020 geheeroriënteerd. Twee jongeren werden aansluitend op het crisisverblijf regulier opgenomen.

Globaal genomen zien we verblijfstermijnen van 3 dagen tot 31 dagen. De bestemmingen van deze jongeren zijn erg divers: context (2) en begeleidingstehuis (2). Een jongere werd voorgeleid in de jeugdrechtsbank zonder gekend vervolg (1).

grafiek leeftijd reguliere jongens op moment van uitschrijving

Naar leeftijd op het moment van uitschrijving zien we dat 54,3% van de trajecten (n=19) de jongere uitgeschreven voor of op de 18^e verjaardag. Vier begeleidingstrajecten werden effectief afgerond de dag dat de jongeren meerderjarig worden. **Bijna de helft van de jongens (45,7%) werd nog begeleid na de 18e verjaardag.**

leeftijd	aantal	relatief aandeel
15 jaar	2	5,7
16 jaar	3	8,6
17 jaar	10	28,6
18 jaar	4	11,4
18+ jaar	13	37,1
19 jaar	3	8,6
TOTAAL	35	100,0

Bij jongeren met een vroegtijdig afgebroken begeleidingstraject hanteren we ons behoudsengagement: een aantal jongeren werden in de loop van 2019 of in 2020 heropgenomen, en sluipen op die manier terug in de statistieken. Anderen zijn in onderzoek.

Naar begeleidingsduur geven we de meest opvallende zaken mee. Drie op tien jongeren blijven tussen de twee en zes maanden in begeleiding. Iets meer dan een derde van de jongeren (34,2%) blijven tussen zes maanden en een jaar in begeleiding. Bijna een op drie jongeren (31,4%) blijft langer dan een jaar in begeleiding.

duur	aantal	%
1<2m	2	5,7
2<6m	10	28,6
6<9m	6	17,1
9m<1j	6	17,1
1<1,5j	6	17,1
1,5<2j	0	0,0
2<3j	5	14,3
+3j	0	0,0
TOTAAL	35	100,0

Bestemming

Naar bestemming zien we dat iets meer dan vier op tien jongens (42,9%) op moment van uitschrijving in hun context verblijven. Zes jongeren (17,1%) woonden alleen of samen op moment van uitschrijving (BZW-contextbegeleiding autonoom wonen). 3 jongens werden teruggekoppeld naar de gemeenschapsinstelling. Een van deze jongeren werd in 2019 regulier terug opgenomen. Met twee jongens liepen we een gedeeld traject met de gemeenschapsinstelling dat niet leidde tot uitstroom gemeenschapsinstelling. Twee jongeren werden uitgeschreven omwille van verblijf in een gevangenis. In drie trajecten werd thuisloos genoteerd als bestemming.

bestemming	aantal	relatief aandeel
GI	3	8,6
GI GT*	2	5,7
context	15	42,9
MPI	1	2,9
alleen/samen wonen	6	17,1
pleeggezin	1	2,9
vrienden	1	2,9
ontvluchting	1	2,9
JRB	0	0,0
gevangenis	2	5,7
thuisloos	3	8,6
TOTAAL	35	100

Na bestemming gemeenschapsinstelling worden al de trajecten onderzocht naar de mogelijkheid tot heropname. In de meerderheid van de gevallen leidt dit effectief tot heropname in hetzelfde of volgende jaar.

Algemene cijfers

In de begeleidingstrajecten met de jongens schakelden we in 2019 6 keer de mogelijkheid van time-out in de gemeenschapsinstellingen in. Vooraleer wij de mogelijkheid tot time-out in de gemeenschapsinstelling inzetten, trachten wij eerst via intern of extern aanbod de begeleiding te deblokken. In de begeleidingstrajecten werd er 12 keer een vorm van time-out gehanteerd (inclusief time-out gemeenschapsinstelling): eenmaal in een extern project, vijfmaal werd teruggekoppeld naar de leergroep vanuit een contextbegeleiding.

Naar algemene cijfers heropname zien we dat 6 jongens heropgenomen werden in 2019.

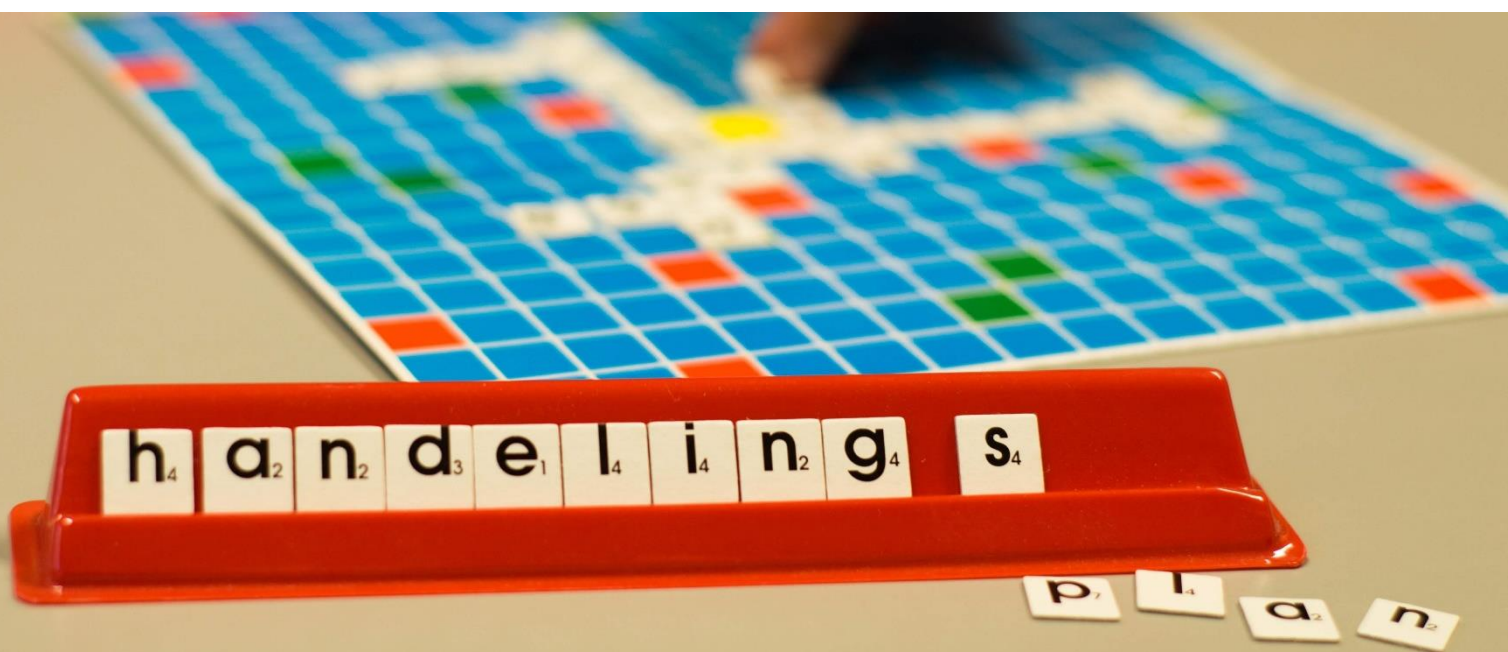
Bezetting 2019

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bezettingsgraad per maand in 2015-2019. Naar bezettingscijfers toe zien we dat we in 2019 een bezetting haalden van 99,05%. De bezettingsgraad ligt in de lijn van de voorbije jaren. De bezettingsgraad wordt berekend op basis van 37 begeleidingen sinds 1/09/2019.

Tabel: overzicht bezettingsgraad per maand (2015, 2016, 2017, 2018 en 2019)

	2019		2018		2017		2016		2015	
maand	dagen	% bezetting	dagen	% bezetting	dagen	% bezetting	dagen	% bezetting	dagen	% bezetting
januari	1094	103,8	1133	107,5	947	89,85	953	90,42	897	96,45
februari	1011	106,2	965	101,37	853	89,6	977	99,09	801	95,36
maart	1124	106,64	994	94,31	930	88,24	1022	96,96	842	90,54
april	1114	109,22	987	96,76	952	93,33	949	93,04	763	84,78
mei	1038	98,48	1048	99,43	1070	101,52	1024	97,15	768	82,58
juni	1042	102,16	1003	98,33	1076	105,49	1044	102,35	816	90,6
juli	984	93,36	1023	97,34	1023	97,06	1085	102,94	799	85,91
augustus	1027	97,44	1036	98,29	1041	98,77	1031	97,82	871	93,66
september	997	89,82	976	95,68	999	97,94	1011	99,12	920	102,22
oktober	1065	92,85	948	89,94	1048	99,43	1097	104,08	948	101,94
november	1048	94,41	1012	99,22	1088	105,98	1027	100,69	948	105,33
december	1081	94,25	1114	105,69	1146	108,73	994	94,3	974	104,73
TOTAAL	12625	99,05	12239	98,66	12173	98,00	12214	98,16	10347	94,51

Ook Binc genereert bezettingsgraden op basis van de Binc-registraties door onze medewerkers. In de kwaliteitsverslaggeving (beschikbaar mei 2019) geven we de bezettingsgraden van alle modules in Organisatie voor Bijzondere Jeugdzorg (OVBJ) Pieter Simenon weer. De totale bezettingsgraad is een gewogen gemiddelde over alle modules waarbij sommige onderdelen (bijv. verblijf) een zwaarder gewicht krijgen.

ONZE KERNPROCESSEN

CANO als letterwoord staat voor Centrum voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning. CANO Pieter Simonon, van oorsprong een eerder residentiële voorziening, heeft reeds jarenlang expertise opgebouwd in het begeleiden van adolescenten en contexten met een complexe achtergrondproblematiek. Vanuit een herdefiniëring van de residentiële hulpverlening is CANO geëvolueerd tot een multimodaal en flexibel begeleidingsconcept. Cruciale uitgangspunten hierbij zijn dat de hulpverlening permanent vorm krijgt vanuit de dagelijkse leefomgeving van de jongeren en dat nieuwe breuken moeten vermeden worden. Het model stuurt aan op snel en efficiënt schakelen tussen ambulante, mobiele, projectmatige en residentiële begeleidingswerk in opbouw naar een geïntegreerd begeleidingstraject.

In de voorbije jaarverslagen schetsten we het experimenteel modulair kader en de gevolgen voor cliënt, organisaties, medewerkers en beleid. Op sectorniveau betekende het omslagpunt een volledige migratie naar flexibele en gedifferentieerde zorgorganisaties. Hierbij wordt het aanbod erkend, gesubsidieerd en aangestuurd aan de hand van typemodules. Op voorzieningsniveau betekent dit dat wij aan de hand van een modulair kader hulpverlening vertalen in verschillende modules die flexibel ingezet kunnen worden afhankelijk van het traject van de jongeren. Het modulair ziet er sinds 1 september 2019 als volgt uit (zie ook algemene info):

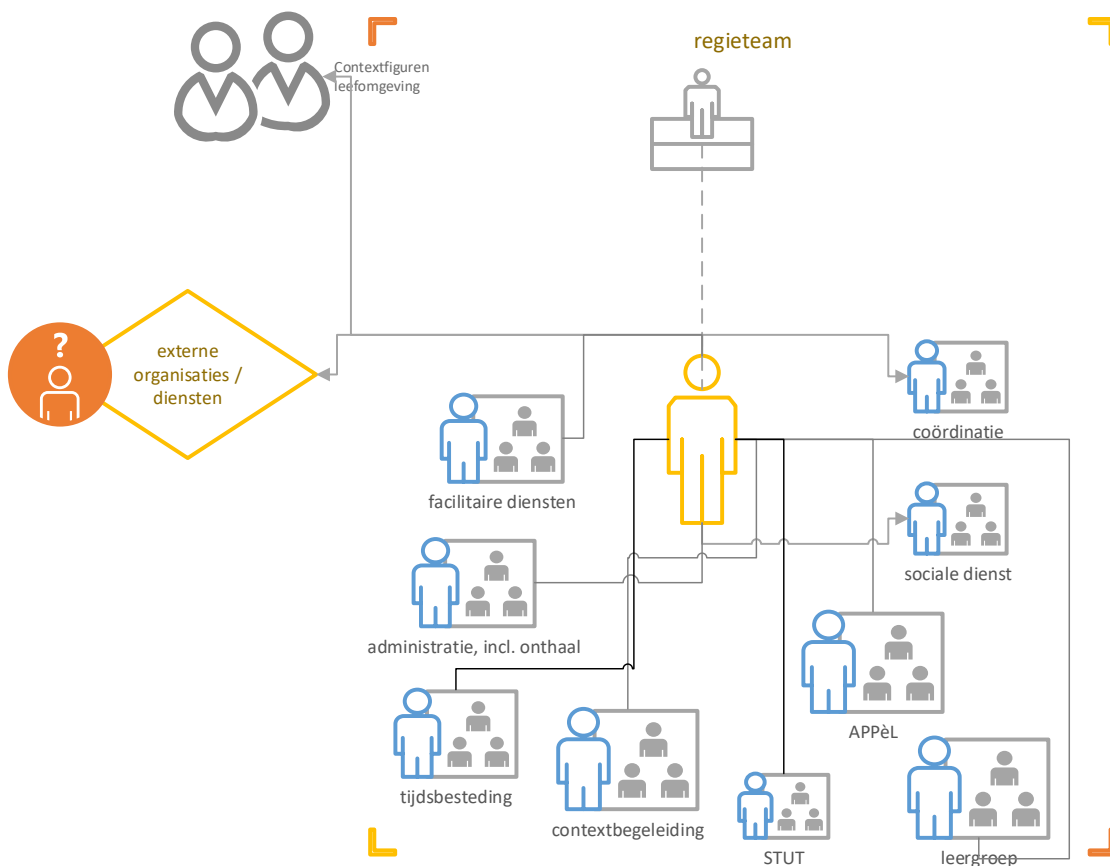
- 29 modules contextbegeleiding kortdurend intensief
- 1 module contextbegeleiding in functie van autonoom wonen
- 7 modules delictgerichte contextbegeleiding
- 12 modules verblijf
- 5 modules ondersteunende begeleiding (APPÈL)
- 5 modules contextbegeleiding laag intensief

Deze modules kunnen gecombineerd worden aangeboden (bijv. module verblijf, module contextbegeleiding en module ondersteunende begeleiding). De beschikking van de jeugdrechter bepaalt in welke richting we kunnen schakelen.

Jongens kunnen bij ons residentieel verblijven, of thuis verblijven in combinatie met een intensieve contextbegeleiding, of alleen wonen (vanaf 17 jaar) met begeleiding. Ouders en hun ruimere leefomgeving worden altijd mee begeleid en bij moeilijkheden staat er altijd een bed gereed in de voorziening voor onze jongeren om terug te plooiën. Het schoolgaan en eventueel deeltijds werken wordt extra begeleid door TOVA en afhakers worden speciaal opgevangen in het interne luik van APPÈL, de module ondersteunende begeleiding. Wij bieden ook extra begeleiding rond vastlopende jongeren doorheen sociale vaardigheden en time-out. In het externe luik van APPÈL werken we bijvoorbeeld samen met zorgboerderijen en organiseren ervaringsprojecten om jongens, anders dan bij een klassiek residentieel verblijf de kans te geven terug naar huis te gaan of te gaan alleen wonen. Het doel is het herstel van de gebroken samenhang tussen de jongere en zijn leefomgeving opdat zij terug hun plaats vinden in onze samenleving.

In de pijler kernprocessen gaan we dieper in op de organisatie van de hulpverlening zoals die gestalte krijgt in de dagelijkse werking van CANO Pieter Simonon.

Het **coördinatieteam** coacht en stuurt dit geheel. Zij zijn eindverantwoordelijk en staan in voor de continuïteit van het hulpverleningstraject.

De **sociale dienst** is ons intern regieteam op organisatieniveau en zorgt voor een vlot verloop van elke opname in samenwerking met ACT. Vanaf opname hebben zij een adviserende rol met betrekking tot de trajecten van de jongeren in de vorm van doorverwijzing, adviesverlening en beleidsopvolging, ...

De **leergroep** realiseert een tijdelijk verblijf voor een aantal jongeren, maar pas nadat alle hulpbronnen in de leefomgeving zijn aangesproken op hun mogelijkheden. De leergroep is een steeds beschikbare 'terugvalbasis' voor alle jongeren die door het begeleidingstehuis contextueel begeleid worden. Het einddoel is steeds een re-integratie in hun eigen leefomgeving.

Het **contextteam** staat in voor de vraaggestuurde begeleiding van 34 jongens en hun leefomgeving.

TOVA biedt ondersteuning in het zoek- en begeleidingsproces naar een zinvolle en groeibevorderende tijdsbesteding, gekaderd binnen het individueel begeleidingstraject van de jongere.

Het **STUT**-team heeft als kernopdrachten: het aanbieden van sociale vaardigheidstraining onder de vorm van rots en water verweven met (gevecht)sport. Daarnaast vervult het STUT- team een belangrijke brugfunctie in het stimuleren van vakantie en vrijetijdsinvulling. Het STUT-team treedt ook op als groene begeleider en ondersteunt de jongeren in het kenbaar maken van hun mening/idee. STUT vervult een belangrijke ondersteunende rol aan de leergroep doormiddel van een activiteiten aanbod tijdens de schoolvakantie.

Op 1 september 2016 vielen de oude benamingen Project A en PEL definitief weg, het werd de startdatum van **APPÈL**, de module ondersteunende begeleiding van Pieter Simonon. We profileren ons nu als een aanbod met een intern en een extern luik.

Administratieve en facilitaire diensten verzorgen processen in de back-office. Zij zorgen voor processen in functie van financiën, personeel, materieel, middelen en logistieke samenwerking.

De interne regie op cliëntniveau: het regieteam

Centraal in het organiseren en beheersen van de individuele begeleidingsprocessen staat het regieteam. Het regieteam is een team van medewerkers opgebouwd rond het traject van een jongere. Alle expertise die nuttig is in het traject van de jongere wordt op regelmatige momenten geactiveerd. Het regieteam vindt minstens eenmaal in twee weken plaats en ad hoc volgens de nood in de begeleiding. Het team bestaat centraal uit een trajectregisseur en contextbegeleider en wordt - indien het traject dit vraagt - aangevuld met medewerkers uit de andere teams. Het regieteam bespreekt de begeleiding van de jongere integraal en bewaakt de voortgang van het traject. Het regieteam bewaakt - in overleg met de verwijzer - de beslissingslijn om te 'zappen', schakelen tussen de verschillende modules die we aanbieden. Ook de jongere,

zijn contextfiguren of belangrijke externe partners worden uitgenodigd om op regelmatige tijdstippen aan te sluiten op het regieteam. In de terminologie van het experimenteel modulair kader vervult het regieteam de rol van interne regie op cliëntniveau.

Binnen de opvolging van het traject trachten we vraaggestuurde hulpverlening zoveel als mogelijk te realiseren. De coördinatoren en trajectregisseurs sturen en bewaken de trajecten. Wij beschouwen het regieteam als dé motor van elke begeleiding. Naast een integrale bespreking van het traject van de jongere, biedt het regieteam ook de ruimte en zuurstof voor een eerstelijnscoaching van onze betrokken medewerkers.

In de hierna volgende bladzijden verduidelijken we welke teams voeding geven aan het regieteam en geven we meer toelichting bij de kernprocessen van deze teams.

"Voor elke cliënt (of voor elk cliëntsysteem) wordt een interne regie geactiveerd die het verloop van het traject binnen de organisatie opvolgt, de verwijzende instantie van het verloop op de hoogte houdt, en de naadloosheid en eenduidigheid van het cliënttraject garandeert."

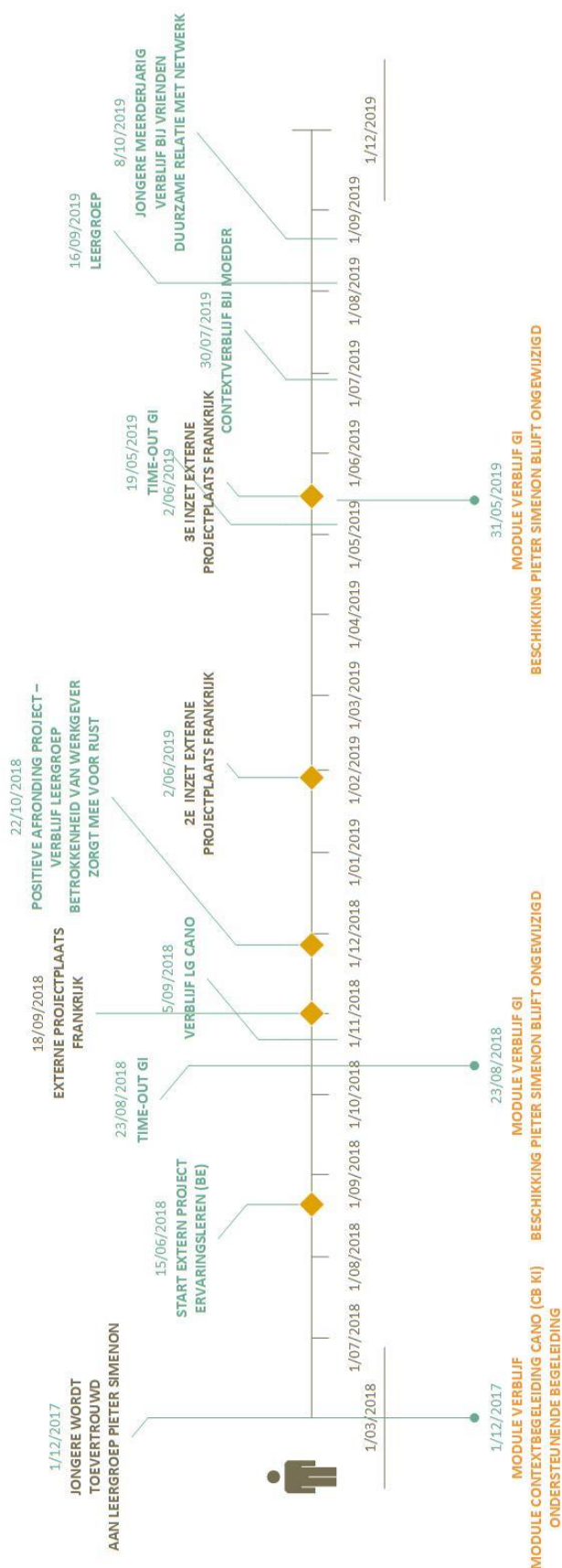
Voorbeeld Jan

Na dit kort verblijf bij de ouders werd hij terug begeleid door ons onder de vorm van de module verblijf met de contextbegeleiding kortdurend intensief. Tussen zijn verblijf heeft hij ook een 3 tal maanden op time-out gezeten in een externe projectplaats. Jan ging naar huis met hulp vanuit CANO Pieter Simenon. Jan kwam enkele weken in time-out naar de voorziening. Ondertussen zit Jan al enige tijd thuis. Grote moeilijkheden blijven uit en de intensiteit van de begeleiding wordt in onderling overleg wat minder. We schakelen naar laag intensieve contextbegeleiding. We hopen dat Jan en zijn familie straks volledig op eigen kracht verder gaan.

Illustratie van een CANO-begeleidingstraject

Voorbeeld Piet

Piet stond eigenlijk op de wachtlijsten voor MPI's, maar de opstart daarvan zou nog een hele tijd duren. In afwachting werd aan CANO Pieter Simonon gevraagd samen met Piet een dynamisch traject uit te tekenen. Het verblijf in de leer groep van Piet was verre van ideaal en werd gekenmerkt door veel ups en downs. Er lagen heel wat uitdagingen voor Piet en heel wat uitdagingen in het stretchen van onze werking, wat maakte dat het met momenten erg moeilijk liep. Periodes van verzet werden gevolgd door goede medewerking. Piet's impulsiviteit en middelengebruik brachten hem vaak in de problemen. We wisten dat een klassiek residentieel verblijf geen lang leven beschoren was en moesten alert zijn om te vermijden dat de inzet daarvan niet opnieuw leidde tot uitsluiting. Piet waardeert het dat we hem ondanks veel moeilijkheden ook veel kansen geven.

Het traject van Piet werd vormgegeven door alternerende inzet van verblijf, contextbegeleiding en buitenlandse projecten. Verblijf in de projectplaats in Frankrijk gaf rust en gaf Piet de ruimte om verder plannen uit te tekenen voor de toekomst. Een 1 op 1 aanpak werkte goed. Ondertussen werkten Piet en zijn netwerk aan verbinding, soms op afstand, soms dichtbij. Onderweg werd time-out in de gemeenschapsinstelling ingezet als signaal naar normoverschrijding, maar ook om hernieuwde zuurstof en kansen in het traject te injecteren. Het traject van Piet duurde iets meer dan twee jaar en eindigt met een stabiel netwerk, de eerste stappen richting stabiele tewerkstelling en regelmatig vallen, maar ook terug opstaan. Piet contacteert ons regelmatig met vragen en updates.

Het traject is een mooi voorbeeld van hoe CANO er voor kan zorgen dat dynamische inzet van verschillende hulp- en samenlevingsvormen een begeleidingsengagement kan waarmaken.

Gedreven in verbinding
Krachtig in engagement
Gedurfd ondernemen
voor een zorgzaam samenleven.

DE SOCIALE DIENST: INTERNE REGIE OP ORGANISATIENIVEAU

De sociale dienst zorgt voor een vlot verloop van elke opname in samenwerking met de Afdeling Continuïteit en Toegang (ACT) rekening houdend met de bestaande opnameprocedure en doelgroep.

Ook na de opname blijft de sociale dienst betrokken op het traject van de jongere. Daarom zijn ze op regelmatige tijdstippen aanwezig op regieteams. Doorheen het begeleidingsproces blijft de sociale dienst beschikbaar voor alle vragen van de jongere, zijn context, de verwijzer, interne of externe diensten.

Op de hoogte zijn van belangrijke wetgeving, decreten, methodieken e.d. .. is noodzakelijk om een goede dienstverlening te garanderen. Deze dienstverlening houdt in: het toepassen van bovenstaande kennis én het verlenen van advies aan gebruikers, collega's en externe diensten.

Ook de sociale administratie vormt een belangrijk deel van het takenpakket van de sociale dienst.

De sociale dienst stelt haar expertise ter beschikking van externe partners rond jongeren die niet noodzakelijk later opgenomen worden in de organisatie. De sociale dienst is ook verantwoordelijk voor het aanmaken en beheren van de dossiers van de jongeren.

Gedurende de begeleiding worden de dossiers aangevuld met het handelingsplan, evolutieverslagen en verdere relevante informatie. Bij uitschrijving van de jongere wordt het dossier geklasseerd en conform de richtlijnen vernietigd, uiterlijk op de leeftijd van 35 jaar.

De sociale dienst is medeverantwoordelijk voor het ingeven en onderhouden van informatie in de Moduledatabank, Insisto, Binc en Regas.

*Het beheer van de capaciteit binnen een gemoduleerde organisatie is een cruciale opdracht,
die wordt vertaald in een interne regie op organisatieniveau.*

MODULE VERBLIJF HET LEERGROEPTEAM

De leergroep realiseert een tijdelijk verblijf voor een aantal van onze jongeren, maar pas nadat alle hulpbronnen in de leefomgeving zijn aangesproken op hun mogelijkheden. Dit aanbod is sterk geïndividualiseerd en legt de nadruk op ondersteuning, beveiliging, structurering en begrenzing in combinatie met ruimte en verantwoordelijkheid, kansen en groei.

Door een permanentiesysteem de klok rond is de leergroep een steeds beschikbare 'terugvalbasis' voor alle jongeren die door CANO Pieter Simenon contextueel begeleid worden. Een verblijf in de leergroep heeft geen leefomgevingsvervangende functie (tenzij zeer uitzonderlijk). We werken intensief met de jongeren rond het (weer) in verbinding komen met zichzelf en zijn leefomgeving. Het einddoel van een begeleiding is steeds een re-integratie in hun eigen leefomgeving.

De jongere wordt gestimuleerd om terug verbinding te leggen met zichzelf, met zijn context van oorsprong en met de context waarin hij zich dagelijks beweegt. Residentieel werken creëert extra ruimte om een netwerk te herstellen of zelfs uit te bouwen als de jongere geen context meer heeft. Voor de context van de jongere kan de residentiële 'back-up' een verhoging van de eigen kracht betekenen waardoor het mogelijk wordt op langere termijn te blijven werken aan de probleemsituatie waarmee men geconfronteerd wordt. Het residentiële permanentiesysteem vormt een steeds aanwezige terugvalbasis voor alle jongeren en hun context.

Voor de jongere biedt de residentie de mogelijkheid tot 'leren samenleven', een essentiële vaardigheid om in een context te kunnen leven. Door talrijke breuken in de verblijfssituatie zijn de vaardigheden van jongeren op dit vlak dikwijls onvoldoende ontwikkeld of hebben ze de motivatie verloren om hier nog in te investeren.

Het verblijf kan een structurerende functie hebben. De residentiële begeleiding biedt immers een leeftijdsadequaat kader aan met een genormaliseerd leefritme vanuit een open en participatieve doch ook sturende en gestructureerde pedagogische omkadering.

Groepsprocessen kunnen als een leermiddel gezien worden. We zetten sterk in op zowel individuele als groepsreflecties. In de leergroep leren de jongeren meer verantwoordelijkheid op te nemen en werken ze aan het ontwikkelen van competenties: dagstructuur, praktische vaardigheden, zorg voor anderen, sociale vaardigheden en zelfzorg.

In 2019 hebben we de participatie van jongeren in het leergroepgebeuren centraal gezet. Binnen CANO Pieter Simenon staan de jongeren steeds centraal in hun traject. In de leergroep wilden we hen echter nog meer betrekken bij het organiseren van de leergroepwerking op zich. We geloven sterk dat we door hun ervaringen mee te nemen in het organiseren van de leergroep een geheel kunnen vormen waar ieders ontwikkelingskansen nog beter tot zijn recht komen. Hun betrokkenheid helpt de jongeren nadien ook om meer te geloven in de kaders/instrumenten die we samen ontwikkelen. Het concreetste voorbeeld is een beloningsysteem dat dagelijkse structuur biedt en dat geïnstalleerde continue reflectie mogelijk maakt. Binnen het CANO-samenwerkingsverband gingen we wisselen met onze collega's van De Wissel. Expertise uitwisselen is altijd verrijkend. We ontdekten hoe de methodiek van cirkelgesprekken geïmplementeerd wordt in een leergroepomgeving. We experimenteren momenteel met deze methodiek om de communicatie en reflectie tussen jongeren en begeleiders te faciliteren. Het helpt ons om naast de eenvoudige zaken, ook de moeilijke gebeurtenissen bespreek te maken.

Een CANO-residentie staat zowel open voor langdurige begeleidingen, wanneer dit vanuit de problematiek van de jongere aangewezen is, als voor jongeren die op relatief korte termijn terug naar huis gaan wonen of willen doorgroeien naar een autonoom wonen (het vroegere Begeleid Zelfstandig Wonen). De 'zap'-functie is vanaf het begin ingebouwd: jongeren kunnen soepel 'schakelen' tussen residentieel, in de oorspronkelijke leefomgeving verblijven of zelfstandig wonen. Anticiperend op en tijdens crisismomenten kunnen time-out- en projectwerking nieuwe radicale breuken vermijden en het langetermijnperspectief gaaf houden.

MODULE CONTEXTBEGELEIDING

HET CONTEXTTEAM

Het contextteam van CANO Pieter Simenon zet de samenwerking met de jongere en hun directe leefomgeving centraal. Dit team streeft ernaar om de communicatie in en met de leefomgeving van de jongeren op gang brengen, de banden (tussen gezinsleden en netwerken) in deze leefomgeving te herstellen, het netwerk te activeren en te verstevigen vanuit de aanwezige krachten van het gezin en hun netwerk. We gaan ervan uit dat deze verschillende actoren eigen positieve mogelijkheden hebben (oplossingscapaciteiten en krachtbronnen) en blijven hen daarop aanspreken. Re-integratie in gezin en maatschappij staan voorop, evenals verbondenheid en zelfstandigheid in het functioneren van de jongeren en hun context.

De contacten tussen contextbegeleider en jongere zijn intensief. Het aangaan van verbinding met de jongere, zijn ouders (of de andere steunfiguren) staat hier steeds centraal. Het contextteam bestaat uit 11 contextbegeleiders die elk een aantal jongeren en hun netwerkfiguren wekelijks opvolgen. In het kader van de integrale begeleiding worden door het handelingsplan gestuurde begeleidingsactiviteiten verzorgd. Die zijn zeer divers: face-to-face begeleidingsgesprekken met de jongere, gezin en breder netwerk, maar ook telefoongesprekken, e-mails en brieven. Of actievere ervaringsgerichte of sportieve activiteiten. De begeleider blijft op alle momenten een steunfiguur voor de jongere, ook wanneer deze een moeilijk begeleidbare houding vertoont. Contextbegeleiding behandelt verschillende onderwerpen: het gaat vaak om zeer praktische samenlevingsafspraken tussen de verschillende actoren, zoals regels over op tijd thuis zijn, manieren om te sparen, weekplanning en dergelijke meer. Hiernaast raken de contextbegeleiders thema's aan zoals het herstel tussen jongere en ouders, pedagogische steun, het algemeen welbevinden van iedere betrokkene, psycho-educatie, aandacht voor de communicatiepatronen, ... Ook wordt er sterk netwerkgericht gewerkt: in kaart brengen van het netwerk, dit bespreken en hierin ondersteuning zoeken, het netwerk proberen te verbreden.

Centraal in de begeleiding van de jongere en zijn netwerk staat het regieteam, een tweewekelijks overleg waarop alle betrokkenen uit alle teams (coördinator, contextbegeleider, dienst tijdbesteding, sociale dienst, eventueel leergroep- en STUT-begeleider) aansluiten. Bedoeling is de jongere zelf zoveel mogelijk te laten deelnemen aan deze vergadering om zo de participatie en inbreng van de jongere zo groot mogelijk te houden.

Wanneer samenleven tussen jongere en context niet meer haalbaar blijkt en gesprekken met de betrokkenen hierin geen verandering kunnen brengen, zal de contextbegeleider het regieteam op de hoogte brengen. Op dit overleg wordt beslist wat de verdere stappen zijn binnen het traject. Dit kan op verschillende wijzen ingevuld worden: bijvoorbeeld een verblijf bij andere belangrijke personen binnen de context, een time-out-alternatief (een staptocht, een tijdelijk verblijf bij bv een zorgboer of een andere partner (B&B, manege, ...), een korte periode binnen onze residentie of een kort verblijf binnen een gemeenschapsinstelling, ...

Ook wanneer de jongere nood heeft aan uitgebreidere individuele begeleiding – denk bijvoorbeeld aan sociale vaardigheidstrainingen – zal dit in eerste instantie ingeschat worden door de contextbegeleider en op het regieteam besproken worden.

Gedeelde trajecten & delictgerichte contextbegeleiding

Het samenwerkingsverband met de gemeenschapsinstelling van Mol werd in 2019 verder uitgebouwd rond uitstroom van jongens uit Campus De Kempen. Nadat vanuit een afdeling overschrijdende samenwerking het 'draaiboek gedeelde trajecten' werd aangereikt, verdiepten medewerkers van gemeenschapsinstelling De Kempen en van CANO Pieter Simonon zich in het hanteren ervan. Het samenwerken rond jongerendossiers in gedeelde trajecten is een verrijking geworden: meer betrokkenen en daardoor meer kruisbestuiving. Dit alles komt de jongere en zijn context ten goede.

Het nieuwe decreet jeugddelinquentierecht ligt aan de basis van een nieuwe insteek rond contextbegeleiding: 'delictgerichte contextbegeleiding'. Dit is een specifieke ambulante reactie op een jeugddelict, steeds opgelegd door een beslissing van een jeugdrechter en altijd als reactie op een delict. Betrachting hierin is herhaling te voorkomen en welzijn te verhogen, dit steeds met optimale betrokkenheid van ouders/opvoedingsverantwoordelijken. Het is een op zichzelf staande maatregel waarbij de jongere niet uit zijn thuis- of opvoedingscontext wordt gehaald. Of kan in combinatie met of volgend op een gesloten begeleiding in de gemeenschapsinstelling. In 2019 werd in dit kader het 'draaiboek forensische gedeelde trajecten' geschreven, waarmee we in 2019 startten en in 2020 verder zullen doorstarten (intervisie op Vlaams niveau).

Voor het contextteam is het werken rond feiten gepleegd door minderjarigen en recidive niet nieuw, daar we reeds enkele jaren Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer (NPT - een prototype van samenwerking in gedeelde trajecten, maar dan met focus op forensische thema's) aanbieden voor jongeren uit de gemeenschapsinstelling. In 2019 lag voor een tiental dossiers via deze NPT-benadering op delict. In 2020 – met de start van bovengenoemde gedeelde forensische trajecten – zullen we beroep kunnen doen op de expertise en de 'good practice' van het NPT-protocol om vorm te geven aan delictgerichte contextbegeleiding.

Jongvolwassenheid: ondersteuningsplan +18

Sinds 2017 begon het contextteam te bouwen aan een structureel in te bedden methodiek rond de voorbereiding van onze jongeren op de nakende zelfstandigheid op de leeftijd van 18 jaar: het ondersteuningsplan +18. We streven ernaar om samen met elke jongere een duidelijk netwerk te activeren. Dit netwerk zal er staan wanneer de jongere ervoor opteert op eigen benen te gaan staan. De jongere beslist door wie of door welke instantie hij ondersteund wenst te worden, hij kijkt als het ware wie hij wilt dat hem helpt na zijn 18de verjaardag. De bouwstenen van deze methodiek werden gevonden aan de hand van visieteksten, brainstormen, werkbezoeken, good practice-onderzoek en betrekken van (Cachet-) jongeren en ouderparticipatie-ouders. De schrijfgroep rond dit ondersteuningsplan +18 deed in 2019 concrete voorstellen te kunnen doen naar de bredere organisatie.

Zo werd dit jaar een start genomen met dit Ondersteuningsplan +18: de implementatie van de KR8!-bundel (een overzichtsdocument dat zicht geeft op de stand van zaken wat betreft de verschillende leefdomen). Ook de Netwerktafel +18 (een groot overlegmoment, geregistreerd door de jongere zelf) startte op 1 september en zal verder geëvalueerd en herwerkt worden.

Op denkdagen (2 à 3 keer per jaar) stellen de leden van het contextteam zich steeds een kwaliteitsvraag: hoe kunnen we onze opdracht kwaliteitsvoller volbrengen? Welke methodieken dienen we verder uit te diepen? Wat missen we in onze werking, waar stuiten we op? Alle thema's kunnen aan bod komen. Ook in 2019 bogen we ons

meerdere malen over de uitdagingen in het werken met niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

Het contextteam staat graag stil om terug te kijken, om te leren over voorbije periodes. Zo schenkt het team erg veel aandacht aan de zorg voor elkaar en worden episodes van storingen of problemen bij teamleden steeds erg introspectief en met de nodige zelfreflectie bekeken. 2019 was een uitdaging op dit vlak, met het vertrek van 3 medewerkers en de komst van nieuwe krachten. Naast de aandacht vanuit collega's en beleid voor inwerking en ondersteuning, geeft dit een nieuwe dynamiek binnen het team en vraagt het extra aandacht voor teamprocessen en teambuilding. 2020 zal grotendeels in het kader daarvan staan.

HET STUT-TEAM

De opdracht van het 'STUT-team wordt geconcretiseerd in vijf kernopdrachten:

GROENE BEGELEIDING

Vanuit laagdrempeligheid structureel mee openstaan voor klachten van onze jongeren over de organisatie en deze signaleren en kanaliseren.

VRIJETIJDSEBESTEDING

Inventariseren, stimuleren en evalueren van vakantie- en vrijetijdsaanbod, vervullen van brugfunctie naar vrijetijdsbesteding.

WAQT

Onthaasting! Less is more! Tijd maken en stilstaan is de uitdaging van deze revolutionaire tijd. Vanuit STUT maken we tijd voor de jongere als deze tijd wil maken voor ons. Een uitnodiging om stil te staan zo lang als nodig en zo kort als mogelijk. Samen er op uit te trekken met of zonder overnachting zijn vraaggestuurd mogelijk. Vanuit STUT stimuleren we het regieteam of betrokken begeleiders om elkaar samen binnen WAQT momenten te ontmoeten of hier zelf initiatief in te nemen. Een STUT begeleider gaat

niet met een context figuur op WAQT maar kan de omkadering om een WAQT moment tussen begeleiders en contextfiguren wel mee helpen vorm geven.

SOCIALE VAARDIGHEIDSTRAINING (SOVA)

Inventariseren van SoVa-technieken; Rots en Water als psychofysieke training inzetten, uitvoeren van intern georganiseerde SoVa; sport als middel inzetten om SoVa-technieken te integreren; opgedane kennis delen met collega's.

ONDERSTEUNING LEERGROEP

Bijspringen bij (wekelijkse) groepsactiviteiten; thematische ondersteuning van de bewonersvergadering, ventilatiegesprekken met de doelgroep en aanbieden van activiteiten tijdens de schoolvakanties met een knipoog naar sociale vaardigheidstraining. STUT investeerde in 2019 ook veel in jongeren die teruggekoppeld werden via time-out en in crisisjongeren.

STUT ANNO 2019

In 2019 heeft STUT zich verder verdiept in het aanbieden van sociale vaardigheidstraining en het extern aanbieden van hun specifieke expertise in psychofysiek werken. Binnen dit jaarverslag wil STUT voornamelijk de klemtoon leggen op de wisselwerking tussen vorming en hun voorbeeldfunctie als begeleider. Illustratief verwijzen we naar het uitgebreide activiteitenaanbod tijdens de vakantieperiodes. Vaak wordt hier te snel aan voorbij gegaan en wordt dit al snel als evident beschouwd. De STUT-begeleiders spenderen 85% van hun werktijd aan effectieve face-to-face contacten met de jongeren. Deze

intensieve betrokkenheid zorgt ervoor dat jongeren positief gestimuleerd worden (verveling neemt niet meer de bovenhand) en er minder agressie is binnen de groep. Jongeren haken minder snel af in hun traject en de leergroep krijgt ruimte om te ontlasten binnen hun dienstrol. Door dit intensieve karakter is er tijdens de vakanties minder ruimte om individueel te ondersteunen, maar gaat de meeste tijd naar het groepsdynamisch werken.

Actie.Re.Actie

In 2018 was er de idee rond het ontwikkelen van een vormingscel met eigen huisstijl. Dit om onze dagelijkse ervaringen te delen met geïnteresseerden en om zoveel mogelijk mensen te inspireren en te laten genieten van de kracht die ervaringsleren en ervaringsgericht werken in zich draagt. Aangezien elke actie die men onderneemt een re-actie met zich meebrengt was de naam van onze vormingscel snel gevonden. We richten ons tot jongeren en/of hun vrienden en familie, organisaties, (hoge) scholen en universiteiten, gemeenten, steden of jeugdverenigingen. Kortom iedereen die wil leren, die zich wil laten inspireren, die graag zichzelf wil confronteren. In 2019 kreeg dit meer vorm. Het momenteel aanbod, logo en folder werden inmiddels ontwikkeld. In 2020 zal hier verder op doorgewerkt worden.

TOVA - LEERWERKLOKET

In 2019 werd de vroegere werking DTB (Dienst Tijdsbesteding) verijnd en omgevormd. TOVA staat voor Tijdsbesteding, Ondersteuning, Verandering, Activatie/Advies. TOVA is een team van gespecialiseerde mensen in CANO Pieter Simenon in het veld (school)loopbaan en welzijnswerk.

School en werk zijn belangrijke variabelen in een goede ontwikkeling van jongeren. De jongeren die starten bij CANO Pieter Simenon doorlopen vaak een moeilijk schooltraject. Vaak wordt deze periode gekenmerkt door een opeenstapeling van faalervaringen voor de jongeren en hun netwerk.

Onze dienst biedt ondersteuning in het zoek - en begeleidingsproces naar een zinvolle en groeibevorderende tijdsbesteding, gekaderd binnen een individueel begeleidingstraject van jongeren en hun netwerk. Onze begeleiders spelen in op stress en (dreigende) conflicten of incidenten in een school- en/of werk context. We trachten verbindend te werken met diverse actoren (ouders, begeleiders, scholen, CLB's, werkgevers, VDAB, enz.). Onze ondersteuning binnen lopende dossiers kan passief of actief zijn. We ondersteunen zo kort als mogelijk en lang als nodig is.

Het streefdoel is een zinvolle en groeibevorderende tijdsbesteding. Verder beoogt onze dienst de motivatie, attitudes en vaardigheden van de jongeren te activeren en te vergroten. We willen jongeren en hun netwerk opnieuw successen laten ervaren. We hechten veel belang aan het laten groeien van hun eigen kunnen waardoor de zelfsturing toeneemt en ze weerbaar worden voor het nemen van verantwoordelijkheid in wat moeilijk en uitdagend is. Naast het actief op pad gaan is telefonisch advies of consult steeds mogelijk. Tijdens onze werkuren kunnen jongeren, hun netwerk, interne en externe samenwerkingspartners steeds bij ons terecht. We verlenen telefonisch advies en voorzien inlooppmomenten. Als uitgangspunt hanteren we het geloof in de krachten van ouders en hun netwerk. Onze dienstverlening is gericht op ondersteunen en coachen.

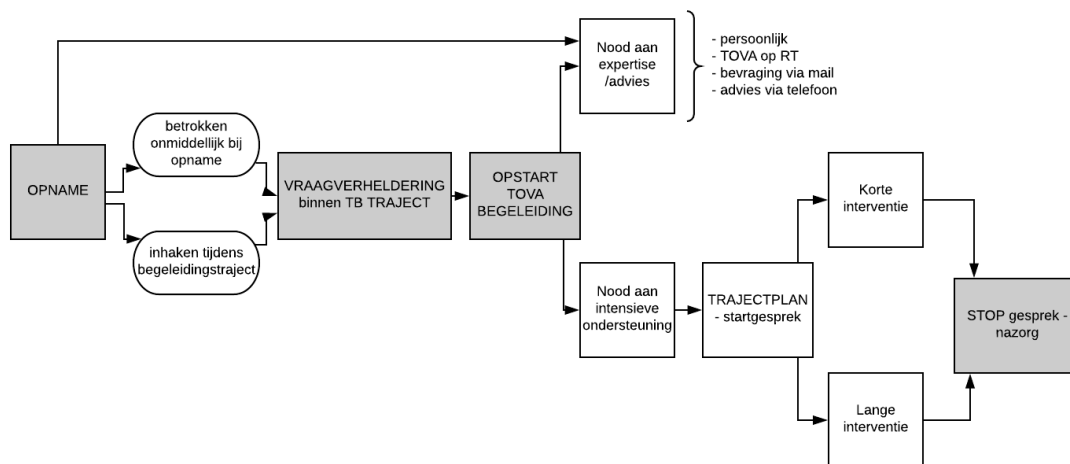
Indien school misloopt, zoekt onze dienst actief met de jongere en de school naar een zinvolle en haalbare manier om maximaal te kunnen genieten van het recht op leren. Ook biedt onze dienst, in nauwe samenwerking met een aantal externe partners, een actieve werkbegeleiding aan. Hierin is het doel samen met de jongeren en hun netwerk op zoek te gaan naar geschikt werk, idealiter op de reguliere arbeidsmarkt. Indien de jongeren nog niet klaar is voor het reguliere arbeidscircuit, kan hij in een voorbereidingstraject stappen. Werken aan motivatie, zelfvertrouwen en zoeken naar een passend traject samen met externe diensten is onze kernopdracht.

Daarnaast garanderen we te fungeren als aanspreekpunt voor advies en expertise uitwisseling. We trachten zo laagdrempelig mogelijk te werken zodat begeleiders bij ons terecht kunnen voor advies.

De dienstverlening verloopt zoals zichtbaar in onderstaand schema.

WERKSCHEMA TOVA

(Tijdbesteding, Ondersteuning, Verandering, Activatie-Advies)

Onze dienstverlening is niet rechtstreeks toegankelijk (NRT) en enkel voor de doelgroepjongeren en hun context die opgenomen zijn in CANO Pieter Simenon. Al de netwerken verbonden aan school of werk kunnen ons contacteren en rekenen op ondersteuning indien dit noodzakelijk is.

Op basis van de vraag van de jongeren, zijn context of hieraan verbonden partners werken we een programma op maat uit. Onze dienstverlening is ondersteund daar waar nodig. Dit wil zeggen dat de dienst niet automatisch op elk ingestroomd dossier betrokken zal zijn. Deze dienstverlening richt zich op het verlenen van advies naast ook de opstart van een intensievere begeleiding als deze gewenst is.

MODULE ONDERSTEUNENDE BEGELEIDING

APPÈL is niet het stuk fruit dat we kennen in de kleur groen en rood. Het is de bundeling van modules ondersteunende begeleiding van vzw Jongerenwerking Pieter Simenon. De naam komt van: "een APPÈL doen op", maar ook van een samentrekking van de vroegere projecten 'Project A' en 'PEL (project ervaringsleren)'.

APPÈL ondersteunt reguliere trajecten. Waar APPÈL vroeger als module rechtstreeks verbonden was aan het CANO Pieter Simenon en daarbuiten rechtstreeks jongeren uit de integrale jeugdhulp begeleidde, werd APPÈL vanaf 1 januari 2018 een deel van de afdeling Rechtstreeks Toegankelijke Jeugdhulp van onze organisatie. Concreet betekent dit dat elke jongere met specifieke ondersteunende hulpverleningsvragen in APPÈL terecht kan, ongeacht zijn/haar situatie.

Specifiek voor de jongeren van CANO Pieter Simenon bestaat het aanbod uit twee pistes: enerzijds zijn er de gezamenlijke activiteiten ter ondersteuning van de leergroepwerking exclusief voor de CANO-jongeren, en anderzijds krijgen CANO-jongeren steeds voorrang in het interne en externe luik van APPÈL. Ook de jongeren uit ons dagcentrum of Positieve Heroriëntering krijgen bij APPÈL voorrang. Vanzelfsprekend blijft er ruimte voor de jongeren van buitenaf, onze "externen". APPÈL heeft een structurele en gedragen samenwerking uitgebouwd met alle mogelijke diensten en organisaties, die zich inzetten om jongeren op te vangen, te begeleiden en hun leerrecht te waarborgen.

Wie kan er een appel doen op APPÈL?

APPÈL is er voor jongens en meisjes van 14 tot 18 jaar die extra ondersteuning nodig hebben bij:

- Lopende (hulpverlenings)trajecten;
- Vastgelopen situaties;
- Het zoeken naar een alternatief aanbod, als aanvulling op klassieke hulpverlening;
- Het betrekken van het netwerk met als doel een goede overdracht te creëren.

Jongeren kunnen zichzelf aanmelden of kunnen aangemeld worden door een toeleider.

Hoe verloopt een traject binnen APPÈL?

Voor iedere jongere die wordt aangemeld in APPÈL start de begeleiding met een verkennend gesprek binnen de maand na aanmelding waar de jongere eventueel met zijn/haar ouders, CLB, andere belangrijke betrokken... aanwezig zijn. Dit gesprek wordt geleid door een trajectbegeleider van het APPÈL-team. Tijdens dit gesprek krijgen we zicht op de jongeren en zijn situatie via een duplo-methodiek of explorator. Zo wordt helder aan welke doelstellingen de jongere bij APPÈL zal werken. De werking van appel bestaat uit een intern luik en een extern luik. Afhankelijk van

de noden van een jongere, kunnen beide luiken naast elkaar worden ingezet. Wij zetten verschillende begeleidingsvormen in om jongeren de kans te geven een optimale groei door te maken.

Intern

Het interne luik van APPÈL is gevestigd in Zilleweg 26 te Lommel. Op dit adres staat een huis met een hof. Daarom bedoelt men met intern: "in huis." Hier ligt de nadruk op samenleven in een kleine groep onder permanente begeleiding. Hier wordt enkel overdag en tijdens werkdagen met jongeren gewerkt.

Extern

Het externe luik van APPÈL werkt voornamelijk samen met project- en stageplaatsen waar de nadruk ligt op samenleven en samenwerken, in de maatschappij. Dit kan met of zonder overnachting. Er is een begeleider die het traject begeleidt en ook regelmatig meewerkt met de jongeren.

Binnen deze twee luiken bieden we verschillende vormen aan van ondersteuning: korte ervaringstrajecten, dagactivering, time-out, ontheming en andere.

In overeenstemming met de jongere en afhankelijk van diens doelstellingen wordt er een keuze gemaakt uit bovenstaande mogelijkheden. Als de jongere gemotiveerd

is om aan een traject in APPèL deel te nemen dan geeft hij/zij dit aan in het gesprek. Afhankelijk van de wachtlijst kunnen tijdens dat gesprek afspraken gemaakt worden voor de opstart. Mocht er nog geen plaatsje vrij zijn dan kijkt de begeleider samen met de jongere en het betrokken netwerk mee naar een plan voor de tussentijd. Vanaf een moment dat er een plaats vrij is, wordt de jongere gecontacteerd. Omdat APPèL heel erg op maat van jongeren en hulpvragen werkt, is het aanbod erg ruim. Om de

doelstelling kort op te volgen en zo veel mogelijk op maat te werken, zal er na een bepaalde periode een tussentijds gesprek plaatsvinden waarin de afgelopen periode wordt geëvalueerd door de jongere en alle betrokkenen. Op het einde van het traject (APPèL werkt van schoolvakantie tot schoolvakantie) vindt er een eindgesprek plaats ter afronding. Hier stopt de begeleiding, maar uiteraard blijven de jongeren nadien nog steeds welkom voor een bezoekje bij Appel.

Tijdens de begeleiding in APPèL wordt er op maat van jongeren gebruikgemaakt van verschillende methodieken: Gespreksmethodieken zoals de diplomethodiek, de explorator, ervaringsdeskundigen, ...; creatieve methodieken; ervaringsleren en teambuilding; psycho-fysieke weerbaarheidstraining zoals Rots & Water; Institutionele Pedagogie om het interne samenleven te organiseren.

Vanzelfsprekend is deze opsomming niet limitatief gezien het maatwerk. Naast verschillende begeleidingsmethodieken wordt er ingezet op contextueel werken. Ouders worden zoveel mogelijk betrokken en geïnformeerd. Ook belangrijke netwerkfiguren worden meegenomen in de begeleiding. Het is onze betrachting een proces op gang te brengen waarbij alle partners op gelijkwaardige basis deel hebben in het groeitraject van de jongere. Wij bewaken in dit proces vooral het constructieve en positieve om de neerwaartse spiraal waarin de jongere is terecht gekomen, te doorbreken.

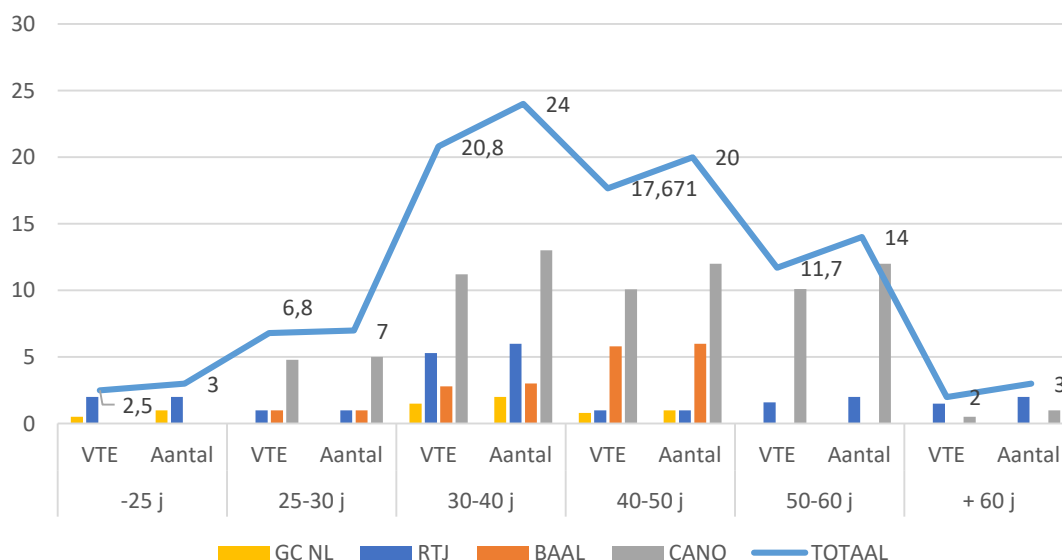
ONZE MEDEWERKERS

“De missie en bijhorende waarden zijn zichtbaar in het dagelijks functioneren van alle medewerkers. Medewerkers zijn betrokken bij wat er leeft en verandert binnen de entiteit. Binnen het concrete werk vinden wij ruimte en autonomie samen met verantwoordelijkheid een uitgangspunt. We geloven in de authentieke mogelijkheden en capaciteiten van de medewerkers. Het personeelsbeleid is gericht op het versterken van dit menselijk kapitaal.”

Vzw Jongerenwerking Pieter Simenon telt op 31 december 2019 71 medewerkers (61,47 VTE). Op 31-12-2019 werken in CANO Pieter Simenon 43 medewerkers. Deze 43 medewerkers vullen in totaal 36,67 VTE in.

In de front-office werken, ter verwezenlijking van onze kernprocessen, voornamelijk pedagogisch geschoolde medewerkers. Het gaat hierbij voornamelijk om begeleiders, maatschappelijk werkers en coördinatoren. In de back-office beheren administratieve en logistieke medewerkers onder andere de processen boekhouding, financiën, IT, onthaal en onderhoud.

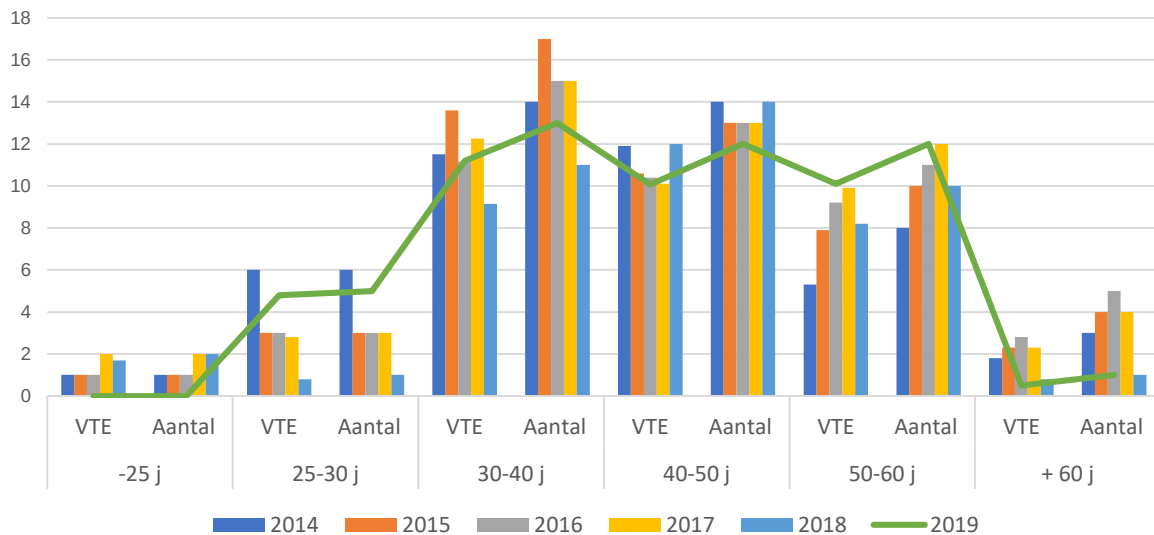
grafiek: leeftijdsverdeling vzw

Wat de leeftijdspiramide van CANO betreft zien we een lichte stijging van de vertegenwoordiging van medewerkers over de categorieën 25-30, 30-40 en 50-60 jaar. Verder zien we een lichte daling in de leeftijdscategorieën van -25 en 40-50 jaar. Onze categorie +60-jarigen blijft status quo.

Onze toekomstgerichte uitdagingen liggen in het aanwervingsbeleid van voornamelijk medewerkers binnen de categorie -25 tot 30 jaar om zo toekomstige knelpunten te verbeteren en evoluties op te vangen.

grafiek: CANO leeftijdsverdeling over de jaren 2014-2019

Vorming, Training & Opleiding (individueel en in groep)

Aandacht voor leren en ontwikkelen vinden we binnen onze organisatie belangrijk. We vertrekken vanuit de visie van een lerende organisatie. We beogen dat medewerkers steeds meer kwaliteiten gaan gebruiken zodat we steeds beter de gewenste resultaten bereiken in functie van de doelgroep. Naast verhogen van kennis en kunde willen we als organisatie ook tijd en energie vrijmaken om aandacht te geven aan motivatie en betrokkenheid van medewerkers.

Aandacht voor ervaringsgericht werken, gedeelde trajecten, jeugddelinquentierecht, suicidepreventie en zoveel meer

In 2019 volgde heel wat medewerkers infomomenten met betrekking tot het nieuwe jeugddelinquentierecht. Een belangrijke wijziging die een invloed heeft op onze werking. Omwille van deze evolutie werd in 2019 de opleiding *Nieuwe Perspectieven bij Terugkeer* niet georganiseerd. In de loop van 2020 zullen onze contextbegeleiders zich onderdompelen in de filosofie van het Good Lives Model (GLM) om zich zo nog meer klaar te zetten voor de delictgerichte contextbegeleidingen.

Er worden jaarlijks *CANO introductiedagen* georganiseerd door CANO Vlaanderen. Hierbij maken nieuwe medewerkers kennis met het samenwerkingsverband CANO Vlaanderen, haar geschiedenis, missie, visie en structuur. Ook werd er ingezet op de CANO-

interviewdagen. Ook dit jaar namen verschillende medewerkers vanuit verschillende functieteams deel aan deze CANO-dagen.

Vanuit het CANO begeleidingstehuis Pieter Simonon werden er intern opleidingen georganiseerd rond verschillende thema's. Zo werd er door Pimento een vorming georganiseerd met als thema actuele seksualiteitsbeleving bij jongeren. Deze opleiding werd gevolgd door 20 medewerkers. Daarnaast was er ook ruimte voor traumaverwerking bij niet-begeleide minderjarigen. Ook hierbij was er een vertegenwoordiging aanwezig van medewerkers en dit over de verschillende functieteams. Verder werd er aan alle medewerkers ook een opleiding betreffende brandpreventie aangeboden.

Hierbij was er naast een theoretische uiteenzetting ook ruimte voor enkele ervaringsgerichte praktijkopdrachten.

In het kader van de *gedeelde trajecten* werden er in de loop van 2019 verschillende bijeenkomsten georganiseerd. Aangezien deze trajecten volop lopen en we deze nieuwe ervaringen voor alle betrokkenen willen opvolgen, bijsturen en evalueren, wordt er vanuit onze voorziening door verschillende medewerkers vanuit de verschillende functieteams deelgenomen aan deze bijeenkomsten. Het uitwisselen van ervaringen en het leren kennen van elkaars werking staan hierbij centraal. Door deze uitwisselingen en verbindende samenwerkingen, kunnen we in de lopende trajecten bijstellingen realiseren waardoor de samenwerking steeds optimaler verloopt.

In 2019 organiseerde onze STUT-dienst enkele vormingsmomenten Natural Horsemanship. Deze opleiding werd gevolgd door leergroepbegeleiders en contextbegeleiders. Het ervaringsgericht leren om zo te kunnen overgaan tot reflectie met jongeren is een belangrijk element in onze dagelijkse werking.

Binnen STUT startte ook een medewerker de tweejarige opleiding tot hulpverlener bij alcohol- en drugsproblemen.

Binnen het leergroepsteam werd er dieper ingegaan op het ervaringsgericht leren. Dit kreeg o.a. vorm door activiteiten zoals een hoogteparcours, boomklimmen, ... Daarnaast werd er ingezet op participatief werken en dit resulteerde in het gebruik van de methodiek van cirkelgesprekken. Dit wordt zowel toegepast om aan de slag te gaan binnen de

medewerkersploeg, maar wordt ook gebruikt naar de jongeren toe. Verder was er in dit team ook aandacht voor de werkwijze van Positieve Heroriëntering (PH).

De leergroep investeerde dit jaar ook in een samenwerking met De Wissel en hierbij gingen twee van onze medewerkers op wissellere naar De Wissel en mocht onze organisatie in datzelfde kader ook twee medewerkers ontvangen vanuit De Wissel. Onze medewerkers vonden dit een zeer verbindende en inspirerende ervaring.

Een van onze contextbegeleiders volgde de opleiding boomklimmen en kan nu deze methodiek toepassen in het begeleiden van jongeren met of zonder contextfiguren. Binnen het contextteam volgden twee medewerkers de driedaagse opleiding "oplossingsgericht werken" en binnen het ganse team was er wekelijks aandacht voor een specifieke methodiek, om zo alle mogelijke werkvormen nog eens duidelijk in beeld te brengen.

Het team van de sociale dienst had extra aandacht voor Binc en voor het thema radicalisering.

In vzw Jongerenwerking Pieter Simenon werd er in 2019 ook nadruk gelegd op suicidepreventie. Met de toenemende druk van de maatschappij en de steeds complexere situaties van onze jongeren, is dit een problematiek die met momenten zeer aanwezig is. Zes medewerkers volgden de driedaagse opleiding betreffende suicidepreventie aangeboden door DAGG.

Sollicitatierondes

2019 kende voor onze werking ook een intensieve periode van sollicitatierondes. Zo gingen we door interne verschuivingen (opstart Gezin Centraal Noord-Limburg) op zoek naar 4 nieuwe contextbegeleiders (3 x 80% & 60%), 1 medewerker (50%) voor de sociale dienst, een leergroepbegeleider (50%) en een jongerencoach (40%). Eind 2019 volgde nog een zoektocht naar een nieuwe contextbegeleider (80%), die begin 2020 aan de slag zal gaan.

In het kader hiervan ontvingen we in de vijf verschillende sollicitatierondes 44 kandidaturen. Daarvan waren er 37 externe kandidaten (waaronder 9 ex-stagiaires van over de ganse vzw) en 7 interne kandidaten. Er werden uiteindelijk over alle vacatures heen 27 kandidaten ontvangen voor een sollicitatiegesprek en proef.

Uiteindelijk werden alle functies ingevuld en werd er gekozen om onze organisatie aan te vullen met 5 externen en kregen 2 interne kandidaten de kans om in een nieuwe tijdelijke functie (sociale dienst en jongerencoach) aan de slag te gaan.

Leertrajecten met stagiairs

Vanuit diverse studierichtingen versterken stagiairs via stage of werkplekleren onze dagelijkse werking. Hun inbreng en betrokkenheid op onze kernprocessen wordt erg gewaardeerd. In de loop van 2019 hebben we binnen het begeleidingstehuis vijf stagiairs begeleid.

	Methodische Coördinatie	Sociale dienst	Contextteam	Leergroep	Dienst tijdsbesteding	STUT
2019	0	2	0	1	0	2

De stagiairs volgden de volgende opleidingen:

VSPW Hasselt Qrios, graduaat orthopedagogie	2
VSPW Hasselt Qrios, maatschappelijk werk	1
CVO Geel, maatschappelijk werk	1
Sociale school Heverlee, sociale readaptatiewetenschappen	1

In 2019 engageerde onze voorziening zich, na kennismakings- en verkenningsgesprekken, om met vijf stagiairs samen te werken. In het jaarverslag worden enkel de stagiaires aangehaald die daadwerkelijk stage liepen in de loop van 2019. In de realiteit betreft dit stagiaires die verspreid zitten over twee schooljaren, namelijk schooljaar 2018-2019 en schooljaar 2019-2020.

Stagiairs die starten in 2018 werken hun stage vaak (niet altijd) af tegen juni 2019. Stagiaires voor het schooljaar 2019-2020 starten vaak in de loop van september 2019 en deze stage loopt door in de loop van 2020.

Er zijn voor het schooljaar 2019-2020 een aantal opvallende trends die we binnen onze organisatie opmerken. Wij hebben in de loop van maart-april heel wat verkennende gesprekken gehad met stagiaires die een aanvraag hadden gedaan om stage te lopen voor de bovenvermelde periode. Van de 13 kandidaten die we uitnodigden voor een gesprek, bleven er uiteindelijk 6 (waarvan er 3 van start zijn gegaan in 2019, de anderen starten in februari 2020) kandidaten over. Sommige stagiaires hadden geen motivatie of feeling voor onze doelgroep en anderen kwamen zelf tot de conclusie dat deze setting te zwaar zou zijn voor hen.

Nadat we onze 6 kandidaten hadden geselecteerd, kregen we vervolgens nog 37 stage-aanvragen binnen. Vele van deze vragen komen zeer laattijdig. Sommige stellen in de loop van februari de vraag om ook in die maand te kunnen starten en anderen stellen de vraag in september om dan ook in september al onmiddellijk te starten. De vraag of dit te wijten is aan laattijdig in actie treden van de stagiaire of aan de modulaire wijzigingen binnen het onderwijssysteem, blijft voor ons tot op heden onbeantwoord.

Als organisatie kiezen wij bewust om geen eerstejaarsstagiairs te aanvaarden. Onze doelgroep is te complex en stagiaires hebben nood aan een stevige achtergrond in methodieken en een gezonde dosis zelfreflectie, die ze vaak nog niet hebben ontwikkeld in hun eerste jaar opleiding. Wanneer wij dergelijk aanvragen krijgen, antwoorden wij dit ook in alle eerlijkheid en moedigen we de stagiaire aan de vraag opnieuw te stellen in het derde jaar. Dit jaar merken we voor het eerst op dat vele van deze stagiaire ook daadwerkelijk deze vraag opnieuw stellen en dan ook aan de slag gaan bij ons. In gesprekken met deze stagiairs geven zij aan dat zij onze weigering in hun eerste jaar begrijpen, nu ze in onze werking aan de slag zijn.

DE GLOBE -

EXTERNE BELEIDSONTWIKKELINGEN

De driehoek doelgroep, medewerkers en organisatie is geen op zichzelf staand gegeven. Constant worden de polen van de driehoek beïnvloed door externe beleidsontwikkelingen en concrete initiatieven die hun concrete vertaling krijgen in onze werking. Voor 2019 lijsten we graag onderstaande initiatieven of bewegingen op. Zij versterken de kernprocessen van de werking en voeden door hun invloed het innovatieve karakter van onze organisatie in beweging. In 2019 werd veel energie gestoken in de implementatie van het nieuwe jeugddelinquentiedecreet en de verdere uitrol van de werven van het uitbreidingsbeleid.

Jongvolwassenheid

In 2017 werd het actieplan jongvolwassenen goedgekeurd. Het waarborgen van hulpcontinuïteit is één van de centrale pijlers in de 2.0.-aanpak voor integrale jeugdhulp in Vlaanderen en daar wordt op allerlei niveaus keihard aan gewerkt. Er zijn de voorbije jaren al verschillende lokale en regionale initiatieven opgezet om de hulpverlening ten aanzien van jongvolwassenen en de overgang van jeugd naar volwassenenhulp te verbeteren.

Het actieplan jongvolwassenen bepaalt dat elke 18(+)-jarige jongen die uitstroomt uit de jeugdhulp een ondersteuningsplan jeugdhulp heeft dat de transitie naar een zelfstandig(er) leven op de diverse levensdomeinen planmatig en doordacht in kaart brengt, ongeacht of na 18 jaar nog een beroep wordt gedaan op professionele hulp.

Een van de acties in dit actieplan is het verruimen van de mogelijkheden van voortgezette jeugdhulp na de 18de verjaardag. Dit resulteerde in 2019 onder meer in typemodules die ingezet kunnen worden tot 25 jaar. Als organisatie zijn we dankbaar voor deze beleidskeuze waarvoor we al meerdere jaren pleiten. De beleidsvisie werd gekaderd binnen onze voorziening. Elke vraag naar begeleiding na 18 wordt weloverwogen beslist rekening houdende met het perspectief, de situatie en het verhaal van de jongere en zijn context. Gezien het profiel van jongeren die door ons begeleid worden (leeftijd en ernst van de problemen) zijn veel jongeren vragende partij om in de transitie naar volwassenheid ook na 18 begeleid te worden. In de verdere uitrol van het actieplan sluiten we ons als organisatie aan bij regionale coalitions of the willings om verdere (samenwerkings)initiatieven te nemen

Geblokkeerde ontwikkelingstrajecten

In maart 2019 verspreidde het agentschap Opgroeien een verbeternota over blokkerende en geblokkeerde ontwikkelingstrajecten. Het rapport 'Decoene' bevatte 12 aanbevelingen en vertrok vanuit een analyse van inhoudelijke en zorgorganisatorische premissen. Het rapport bevat een aantal expliciete verwijzingen naar het geheel van CANO-organisaties en was ook voorwerp van bespreking in de CANO-overleggen. Later werd in voorbereidende werkgroepen aan de hand van 5 thema's een conferentie voorbereid. Die conferentie 'opgroeien en ontwikkelingstrajecten' ging door op 24/04/2019.

In het najaar 2019 startte een vervolgtraject dat met de aanbevelingen aan de slag gaat. Het project werd 'Project Gedeelde verantwoordelijkheid bij geblokkeerde ontwikkelingstrajecten' gedoopt. Vanuit het Vlaams Welzijnsverbond werd onze deelname gevraagd. De insteek van het project is gericht op het vorm geven van verdere regionale gedeelde verantwoordelijkheid in de aanpak van geblokkeerde ontwikkelingstrajecten en het wegwerken van (administratieve) blokkades die (intersectorale) samenwerking bemoeilijken.

Jeugddelinquentiedecreet

Op 1 september trad het Vlaamse jeugddelinquentiedecreet in werking, dat gebeurt gefaseerd. De totstandkoming van dit decreet had heel wat voeten in de aarde.

Vlaanderen wordt vandaag geconfronteerd met meerdere decreten die jeugdhulp en jeugddelinquentie vormgeven: het Decreet Integrale Jeugdhulp en het Jeugddelinquentiedecreet. Daarnaast integreert het

Decreet Rechtspositie Minderjarigen (DRM) vanuit een kinderrechtenperspectief de rechtswaarborgen die gelden voor minderjarigen die onder het toepassingsgebied van beide decreten vallen. Samenvattend regelen die decreten de interventies die overheid en private actoren kunnen nemen ingeval van minderjarigen die zich in verontrustende situaties (VOS) bevinden of die normoverschrijdend gedrag stellen waarvoor een maatschappelijk ingrijpen noodzakelijk is.

Het nieuwe jeugddelinquentiedecreet bevat veel strategische raakvlakken met onze vzw in gekende en nieuwe opdrachten.

Beveiligend verblijf

In uitvoering betekent het jeugddelinquentiedecreet eveneens dat gesloten (residentiële) begeleiding in een afdeling van een gemeenschapsinstelling op termijn enkel toegankelijk zal zijn voor minderjarige (verdachte) delictplegers.

Deze beweging naar gescheiden sporen voor minderjarige (vermoedelijke) delictplegers en jongeren die zich in een verontrustende opvoedings- of leefsituatie bevinden is vermoedelijk een van de meest gecontesteerde 'nieuwigheden' die dit jeugddelinquentiedecreet met zich

Wat delictgerichte contextbegeleiding betreft, zowel als autonome reactie als in samenwerking met de gemeenschapsinstelling (de zogenaamde gedeelde forensische trajecten), verspreidde het agentschap Opgroeien op 6 mei een uitbreidingsoproep. Als organisatie mochten we rekenen op een uitbreiding van 3 modules delictgerichte contextbegeleiding. Samen met een ombouw van 4 andere contextbegeleidingsmodules beschikken we over een capaciteit van 7 modules om het aanbod verder vorm te geven. HCA BAAL vertaalt inmiddels de positieve projecten in een krachtig innovatief gebeuren met actieve procesbegeleiding. Voor meer informatie daarover verwijzen we graag naar het jaarverslag van BAAL.

meebrengt. Voorstanders wijzen op deze oplossing als antwoord op de verwarrende mix van jongeren met een VOS - en een jeugddelictpleger-statuuut. En op hernieuwde kansen naar duidelijkheid, transparantie, onderbouwing en rechtswaarborgen. Twijfelaars wijzen op een verdere ontrafeling van het exclusieve overheidsoptreden ingeval van dwang en opsluiting. Tegenstanders wijzen op de onmogelijkheid, de spanning op bestaande organisatiemissies en dualiteit die ook deze beweging creëert.

In 2019 namen we als organisatie het voorzitterschap op van het Limburgse Intersectoraal Verbindingsforum beveiligend verblijf. Op expliciete vraag van het LPJ namen we initiatief naar een verbindingsforum om het thema 'beveiligende opvang' systemisch te bekijken vanuit het perspectief van de Limburgse jeugdhulp. Daarbij focusten we op een viertal grotere thema's: de beleidscontext, de doelgroep, de taak van en verwachtingen naar beveiligende opvang vanuit het perspectief van jeugdrechters, verwijzers, ACT, OSD en voorzieningen. En ten slotte mogelijke initiatiefnemers in kaart brengen die een concreet initiatief beveiligend verblijf willen trekken.

Van mei tot september 2019 liepen we samen met de Limburgse jeugdhulp een boeiend parcours. In september 2019 dienden we samen met een aantal Limburgse partners een gemeenschappelijk dossier in om een Limburgs aanbod beveiligend verblijf te voorzien. In december kregen we goedkeuring om dit aanbod verder vorm te geven en in 2021 en 2022 een volledig operationele werking uit te bouwen voor 6 meisjes en 12 jongens.

Private partners en gemeenschapsinstellingen zetten verder in op gedeelde (forensische) trajecten

De gemeenschapsinstellingen en Voorzieningenbeleid zetten de afgelopen jaren sterk in op verbinding met private partners vanuit de overtuiging en ervaring dat onze jongeren gebaat zijn met naadloze trajecten en samenwerking over grenzen heen. Vanuit die goede praktijken en de overtuiging werd in 2017 een draaiboek 'gedeelde trajecten' voorgesteld. Hier werd een helder en hanteerbaar kader voor samenwerking waarbij begeleiding en verblijf in een gemeenschapsinstelling gecombineerd ingezet wordt met het begeleidingsaanbod van de private organisaties in de jeugdhulp uitgewerkt.

In 2019 werkten we in een afdelingsoverschrijdend project mee aan een hernieuwde versie van dit draaiboek. Rekening houdend met het traject jeugddelinquentierecht en de (her)positionering van de gemeenschapsinstellingen, wordt ingezet op een

'Draaiboek Gedeeld Forensisch Traject'. Hier wordt het verder uitbouwen van een gedeelde trajectwerking met private partners en de gemeenschapsinstellingen in een duidelijk forensisch kader vooropgesteld.

De kern van het draaiboek dat eind 2019 werd gefinaliseerd is ongewijzigd: we willen handvatten aanreiken voor een effectieve en efficiënte afstemming en samenwerking van alle betrokken actoren bij het realiseren van gedeelde trajecten tussen gemeenschapsinstelling en private voorzieningen binnen Opgroeien. Procestekeningen met verantwoordelijkheden en rollen van elke betrokken partner schetsen een duidelijk kader. De eigenschappen van dit draaiboek blijven eveneens overeind: het draaiboek is dynamisch, functioneel en biedt een generiek kader dat verder geconcretiseerd wordt in de dagelijkse praktijk. Finaliteit is een coherent, transparant, participatief traject voor elke jongere en zijn context die in een gedeeld traject begeleid wordt.

De insteek van gedeelde trajecten zal telkens transparant (moeten) zijn: de opname en begeleiding vanuit de gemeenschapsinstelling is per definitie een reactie op een jeugddelict. De begeleiding door een private partner is ofwel ook een reactie op een jeugddelict (delictgerichte contextbegeleiding, HCA-aanbod), ofwel een maatregel in het kader van de verontrustende leefsituatie in de context van de integrale jeugdhulp (overige modules, zoals kortdurend intensieve contextbegeleiding). De inzet van dit draaiboek is betekenisvol in situaties van minderjarige verdachten en minderjarige delictplegers. Op 19 februari 2020 wordt dit draaiboek voorgesteld aan het brede publiek.

Care+ , het hulpprogramma gespecialiseerde Geestelijke Gezondheidszorg voor kinderen en jongeren die in de jeugdhulp verblijven

Het hulpprogramma Care+ is sinds eind september operationeel. Met Care+ wordt in Limburg een vorm van geestelijke gezondheidszorg aangeboden aan kinderen en jongeren in de voorziening waar de jongere verblijft. Deze zorg is flexibel, mobiel inzetbaar en steeds op maat van het kind of de jongere en zijn context. In het hulpprogramma gaat bijzondere aandacht naar de jongeren die in een gemeenschapsinstelling verblijven. De hulpverlening is bedoeld voor kinderen en jongeren met psychiatrische problematiek of een vermoeden daarvan.

Het team van Care+ is ingebed in de 'Care'-werking van LIGANT. Care biedt langdurige, aanklappende zorg. Care+ zal deze functie op een andere manier uitvoeren, namelijk door het aanbieden van consult, diagnostiek of behandeling in de voorziening. Care+ beoogt samen met de teams van jeugdhulp gedrag van het kind/de jongere beter te begrijpen en de effecten hiervan op het team door te spreken. De casussen worden aangemeld bij 4 verschillende actoren: (1) jeugdhulpregie of team indicatiestelling van ACT; (2) mobiele care team; (3) Crosslink en (4) voor de uitstroom GI via het outreachteam van OPZ Geel. De beslissing om Care+ op te starten loopt vervolgens exclusief via een intersectoraal aanmeldingsteam (IAT). Care+ biedt ons als voorziening de kans om GGZ-expertise in te zetten in de verblijfstrajecten van jongeren die daar nood aan hebben.

Fusie Jongerenwelzijn en Kind en Gezin: evolutie naar het agentschap Opgroeien

In april 2019 vond de juridische fusie plaats van Kind en Gezin en Jongerenwelzijn tot het eengemaakte agentschap Opgroeien. Dat biedt veel kansen om overkoepelend te werken en losser te komen van de bestaande strikte opdeling van agentschappen en afdelingen, waardoor meer ruimte komt voor synergie en innovatie. De merken Jeugdhulp en Kind en Gezin zullen daarbij het aanbod vormen van Opgroeien.

VIA 5

Door middel van akkoorden tussen de werkgevers- en werknemersorganisaties en de Vlaamse Overheid worden afspraken gemaakt om de arbeidsvoorwaarden te verbeteren. Deze Vlaamse Intersectorale Akkoorden (VIA) zijn kaderakkoorden die vervolgens in cao's geconcretiseerd kunnen worden. Voor de social profit zijn sedert 1998 reeds vier Vlaamse intersectorale akkoorden afgesloten. Het VIA-akkoord dateert inmiddels van 5 juni 2018. Eind december 2019 werd een laatste CAO getekend. Het VIA-akkoord introduceert voor onze sector een aantal belangrijke koopkrachtmaatregelen.